

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-क

वर्ष ५, अंक ६]

शुक्रवार, मार्च १, २०१९/फाल्गुन १०, शके १९४०

[पृष्ठ ३८, किंमत : रुपये ९.००

असाधारण क्रमांक ८

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाव्यतिरिक्त इतर वैधानिक प्राधिकार्यांनी तयार केलेले

(भाग एक, एक-अ व एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले वैधानिक नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त इतर)

वैधानिक नियम व आदेश ; यात भारत सरकार, उच्च न्यायालय, पोलीस आयुक्त, आयुक्त (राज्य उत्पादन शुल्क), जिल्हादंडाधिकारी व निवडणूक आयोग, निवडणूक न्यायाधिकरण, निवडणूक निर्णय अधिकारी व निवडणूक आयोगाखालील इतर प्राधिकारी यांनी तयार केलेले वैधानिक नियम व आदेश यांचा समावेश होतो.

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग, मुंबई

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९

विद्युत अधिनियम, २००३.

क्रमांक मविनिआ/तांत्रिक/२०१९/०१४२.—महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग, विद्युत अधिनियम, २००३ (२००३ चा ३६), च्या कलम ३२ च्या उप-कलम (३), कलम ३३ च्या उप-कलम (४), कलम ६६, कलम ८६ च्या उप-कलम (१) च्या खंड (बी) आणि (एच) आणि कलम १८१ च्या खंड (जी) आणि (झेडपी) अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या आणि त्यास या संदर्भात समर्थ करणाऱ्या अन्य सर्व अधिकारांचा वापर करून, याद्वारे खालीलप्रमाणे विनियम करीत आहे :—

१. संक्षिप्त शीर्षक, व्याप्ती व प्रारंभ.—(१) या विनियमांना “महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९,” असे म्हणावे.

(२) हे विनियम, वाणिज्यिक व्यवस्था, तफावत आकार, तफावतीसाठी अतिरिक्त आकार आणि दंडात्मक कारवाई यांचा अपवाद वगळता, **शासकीय राजपत्रातील** त्यांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून अंमलात येतील :

परंतु असे की, या विनियमांच्या खंड (९) आणि (१०) मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली वाणिज्यिक व्यवस्था आणि तफावत आकार, तफावतीसाठी अतिरिक्त आकार आणि दंडात्मक कारवाई संबंधातील, असल्यास, तरतुदी आदेशाद्वारे स्वतंत्रपणे अधिसूचित केलेल्या दिनांकापासून अंमलात येतील आणि हा दिनांक १ एप्रिल २०२० नंतरचा नसेल :

परंतु आणखी असे की, वरील पहिल्या परंतुकांतर्गत उल्लेख केलेल्या अशा दिनांकाच्या अधिसूचनेपर्यंत, ऊर्जेचे लेखे ठेवण्याच्या आणि तफावतीची हिशोबपूर्ती करण्याच्या प्रयोजनासाठी, आयोगाने सन २००६ च्या प्रकरण क्रमांक ४२ मध्ये मान्यता दिलेल्या अंतिम संतुलन आणि हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती, वेळोवेळी केलेल्या संबंधित सुधारणांसह, कार्यान्वित राहिल.

२. व्याख्या आणि अन्वयार्थ.—२.१ संदर्भानुसार वेगळा अर्थ अपेक्षित नसेल तर, या विनियमांमध्ये :—

(ए) “ अधिनियम ” म्हणजे विद्युत अधिनियम, २००३ (२००३ चा ३६), त्यात वेळोवेळी करण्यात आलेल्या सुधारणांसह;

(बी) “ प्रत्यक्ष वीज खेचणे ” काल-गटात प्रत्यक्ष वीज खेचणे म्हणजे वीज खरेदीदाराने, जसे असेल तसे, इंटरफेस मीटरने परिमाणन केलेली खेचलेली वीज;

(सी) “ प्रत्यक्ष अंतःक्षेपण ” काल-गटात प्रत्यक्ष विजेचे अंतःक्षेपण म्हणजे वीज विक्रेत्याने उत्पादित केलेली किंवा पुरविलेली, जसे असेल तसे, इंटरफेस मीटरने परिमाणन केलेली वीज;

(डी) “ विजेची क्षेत्रनिहाय किंमत (एसीपी) ” म्हणजे विद्युत बाजाराचे विभाजन झाल्यानंतर, म्हणजेच मर्यादित पारेषण मार्गिकेच्या पलीकडे विद्युत बाजाराच्या विभाजनानंतर, विवक्षित क्षेत्रातील (क्षेत्रांमध्ये) विजेची सर्व वैध खरेदी आणि विक्री विचारात घेऊन पॉवर एक्स्चेंजमध्ये केलेल्या एका काल-गटातील विजेच्या कराराची किंमत;

(इ) “ खरेदीदार ” म्हणजे वितरण परवानाधारक, मानीव वितरण परवानाधारक किंवा मुक्त प्रवेश ग्राहकासह अशी व्यक्ती, जी अल्प-कालिन मुक्त प्रवेश, मध्यम-कालिन मुक्त प्रवेश आणि दीर्घ-कालिन मुक्त प्रवेशासाठी लागू असलेल्या विनियमानुसार नियोजित केलेल्या व्यवहाराच्या माध्यमातून विजेची खरेदी करते;

(एफ) “ संयोजकता विनियम ” म्हणजे वेळोवेळी सुधारणा केल्याप्रमाणे, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि त्यामध्ये त्यानंतर केलेल्या कोणत्याही सुधारणांचा समावेश राहील;

(जी) “ आयोग ” म्हणजे अधिनियमाच्या कलम ८२ च्या उप-कलम (१) मध्ये उल्लेख करण्यात आलेला महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग;

(एच) “ डे अहेड मार्केट (डीएम) ” म्हणजे विद्युत बाजारपेठ जेथे वीज व्यवहाराच्या (टी) दिनांकाच्या दुसऱ्या दिवशी (टी १) विजेची प्रत्यक्ष प्राप्ती (डिलिव्हरी) होते आणि त्याचे नियमन केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (विद्युत विपणन) विनियम, २०१० (वेळोवेळी करण्यात आलेल्या सुधारणांप्रमाणे) केंद्रीय आयोगाने मान्यता दिलेल्या पॉवर एक्स्चेंजच्या नियम आणि उप-विधी द्वारा होते;

(आय) “ तफावत ” विक्रेत्यासाठी काल-गटात तफावत म्हणजे त्याने प्रत्यक्ष अंतःक्षेपित केलेली एकूण वीज वजा त्याची एकूण निर्धारित वीजनिर्मिती आणि खरेदीदारासाठी काल-गटात तफावत म्हणजे त्याने प्रत्यक्ष खेचलेली एकूण वीज वजा त्याची एकूण निर्धारित वीज होय आणि ही वीज राज्य भार प्रेषण केंद्राने ठेवावयाच्या राज्य ऊर्जा लेखांचा भाग राहील;

(जे) “ तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती ” म्हणजे ऊर्जा लेखे ठेवण्यासाठी, तफावतीचे लेखे ठेवण्यासाठीची चौकट, राज्य संस्थेने (एन्टीटी) देय असलेल्या आणि त्यांच्याकडून येणे असलेल्या तफावतीच्या किमतीसाठीचे नियम आणि या विनियमांच्या विनियम ६ अंतर्गत विनिर्दिष्ट केल्यानुसार अन्य आखण्यात आलेले मापदंड यांचा समावेश असेल;

(के) “ अंतिम संतुलन आणि हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती ” म्हणजे ऊर्जा लेखे ठेवण्यासाठी, असंतुलन (वाढ/घट) लेखे ठेवण्यासाठी आणि तफावतीचे लेखे ठेवण्यासाठीची चौकट, राज्य संस्था (एन्टीटी)/राज्य पूल भागीदारांकडून वाढ/घट आणि तफावतीसाठी देय असलेल्या आणि त्यांच्याकडून येणे असलेल्या किमतीसाठीचे नियम आणि आयोगाने सन २००६ च्या प्रकरण क्रमांक ४२ मध्ये दिलेल्या आदेशांतर्गत विनिर्दिष्ट केल्यानुसार अन्य योजण्यात आलेले मापदंड यांचा समावेश असेल;

(एल) “ पूर्णतः मुक्त प्रवेश ग्राहक ” म्हणजे पारेषण यंत्रणा किंवा वितरण यंत्रणेला जोडलेले मुक्त प्रवेश ग्राहक परंतु, त्यांची राज्यातील वितरण परवानाधारकांशी कोणतीही करारांतर्गत मागणी नसेल;

(एम) “ गेमिंग ” या विनियमांच्या संबंधात ‘गेमिंग’ म्हणजे तफावतीसाठी शुल्काच्या माध्यमातून अनुचित वाणिज्यिक लाभ घेण्यासाठी, कोणत्याही विक्रेत्याने घोषित क्षमतेची हेतूपुरस्सर केलेली चुकीची घोषणा किंवा कोणत्याही खरेदीदाराने वीजखेचणीच्या वेळापत्रकाची हेतूपुरस्सर केलेली चुकीची घोषणा होय;

(एन) “ग्रीड संहिता ” म्हणजे अधिनियमाच्या कलम ८६ च्या उप-कलम (१) च्या खंड (एच) अंतर्गत आयोगाने विनिर्दिष्ट केलेली राज्य ग्रीड संहिता;

(ओ) “ भारतीय विद्युत ग्रीड संहिता ” (किंवा “आयडजीसी”) म्हणजे अधिनियमाच्या कलम ७९(१)(एच) अंतर्गत केंद्रीय विद्युत नियामक आयोगाने विनिर्दिष्ट केलेली ग्रीड संहिता होय;

(पी) “ इंटरफेस मीटर्स ” या संज्ञेचा अर्थ, वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसविणे आणि प्रचालन) विनियम, २००६ या विनियमांतर्गत केंद्रीय विद्युत प्राधिकरणाने व्याख्या केल्यानुसार इंटरफेस मीटर्स असा राहिल;

(क्यू) “ भार प्रेषण केंद्र ” म्हणजे राष्ट्रीय भार प्रेषण केंद्र, प्रादेशिक भार प्रेषण किंवा राज्य भार प्रेषण केंद्र, जसे असेल तसे, जे ग्रीड संहितेमधील तरतुदीनुसार खरेदीदार आणि विक्रेत्यांमध्ये समन्वय राखण्यासाठी, काल व परिमाण निर्धारण करण्यासाठी जबाबदार असेल;

(आर) “ एमओडी मार्गदर्शक सूचना ” म्हणजे आयोगाने वेळोवेळी मान्यता दिल्यानुसार कमी खर्चाची वीज प्रथम खरेदी करण्यासंबंधीच्या (मेरीट ऑर्डर डिस्पॅच) मार्गदर्शक सूचना आणि त्यामध्ये करण्यात आलेल्या सुधारणा होय ;

(एस) “ मुक्त प्रवेश विनियम ” म्हणजे वेळोवेळी केलेल्या सुधारणांनुसार, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि त्यामध्ये त्यानंतर केलेल्या कोणत्याही सुधारणांचा समावेश राहिल;

(टी) “ अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहक ” म्हणजे पारेषण यंत्रणा किंवा वितरण यंत्रणेला जोडलेले मुक्त प्रवेश ग्राहक आणि त्यांची राज्यातील वितरण परवानाधारकांकडे करारांतर्गत मागणी असेल;

(यू) “ निर्धारित वीजनिर्मिती ” कोणत्याही वेळेत किंवा काल-गट किंवा कोणत्याही कालावधीसाठी निर्धारित वीजनिर्मिती म्हणजे संबंधित भार प्रेषण केंद्राने दिलेले मेगावॅट किंवा एमडब्ल्यूएच एक्स-बस मधील वीजनिर्मितीचे वेळापत्रक (शेड्युल);

(व्ही) “ निर्धारित वीज खेचणे ” कोणत्याही वेळेत किंवा काल-गट किंवा कोणत्याही काल-गट कालावधीसाठी निर्धारित वीज खेचणे म्हणजे राज्य भार प्रेषण केंद्राने मेगावॅट किंवा एमडब्ल्यूएच एक्स-बसमध्ये विजेचे प्रेषण करण्याचे दिलेले वेळापत्रक;

(डब्ल्यू) “ विक्रेता ” म्हणजे अल्प-कालिन मुक्त प्रवेश, मध्यम-कालिन मुक्त प्रवेश आणि दीर्घ-कालिन मुक्त प्रवेशासाठी लागू असलेल्या विनियमांनुसार निर्धारित केलेल्या व्यवहाराच्या माध्यमातून विजेचा पुरवठा करणारी व्यक्ती, ज्यामध्ये निर्मिती केंद्रे किंवा निर्मिती केंद्रांच्या संचाचादेखील समावेश असेल;

(एक्स) “ राज्य डीएसएम पुल अकाऊन्ट ” म्हणजे खरेदीदार आणि विक्रेत्यांच्या विजेच्या तफावतीचे राज्य अकाऊन्ट ज्यामध्ये आय-व्यय यांचा समावेश असेल;

(वाय) “ राज्य संस्था ” (किंवा “ राज्य एन्टीटी ”) म्हणजे अशी व्यक्ती जी राज्य भार प्रेषण केंद्राच्या नियंत्रण क्षेत्रामध्ये आहे आणि ज्याच्या ऊर्जेचे मापन व हिशोब ठेवण्याचे काम राज्यस्तरावर करण्यात येते;

(झेड) “ काल-गट ” म्हणजे रात्री ००-०० वाजता प्रथम सुरु होणारा वेळेचा प्रत्येकी १५ मिनिटांचा कालावधी किंवा केंद्रीय आयोग आणि राज्य आयोग अधिसूचित करील असा अन्य कोणताही अल्प कालावधी, ज्यामध्ये विशेष ऊर्जा मीटर्स द्वारा विनिर्दिष्ट करण्यात आलेले विद्युत मापदंड आणि परिमाण यांची नोंद करण्यात येते.

२.१ वर नमूद केलेल्या व्यतिरिक्त आणि संदर्भानुसार विरुद्ध नसेल किंवा विषयानुसार अन्यथा आवश्यकता असल्यास, या विनियमांत वापरलेले आणि व्याख्या न केलेले शब्द व उक्ती, परंतु, अधिनियमांमध्ये किंवा ग्रीड संहितेमध्ये किंवा या आयोगाच्या अन्य कोणत्याही विनियमांमध्ये ज्यांची व्याख्या करण्यात आलेली आहे त्यांचा अर्थ, त्यांना अधिनियमात किंवा ग्रीड संहितेत किंवा अन्य कोणत्याही विनियमांमध्ये, जसे असेल तसे, देण्यात आलेल्या अर्थानुसार राहिल.

२.२ या विनियमांच्या मराठी अनुवादातील व इंग्रजी विनियमांमधील कोणत्याही शब्दांचा/मजकुराचा अर्थ निश्चित करताना कोणताही वाद उद्भवल्यास आणि/किंवा कोणतीही विसंगती आढळल्यास मूळ इंग्रजीतील विनियम ग्राह्य धरण्यात येतील.

३. उद्दिष्ट.—या विनियमांचे उद्दिष्ट ग्रीड संहितेमध्ये अभिप्रेत असल्यानुसार, ग्रिडच्या उपयोगकर्त्यांच्या वीज खेचण्याच्या आणि विजेच्या अंतःक्षेपणातून झालेल्या तफावतीच्या हिशोबपूर्तीसाठी वाणिज्यिक कार्यपद्धतीच्या माध्यमातून, ग्रिडमध्ये शिस्त आणि ग्रिडची सुरक्षितता राखणे हे आहे.

४. व्याप्ती.—हे विनियम राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा किंवा विजेच्या वितरण यंत्रणेचा वापर करून (विजेच्या आंतर-राज्य वहनासह) अल्प-कालिन मुक्त प्रवेश किंवा मध्यम-कालिन मुक्त प्रवेश किंवा दीर्घ-कालिन मुक्त प्रवेशाच्या माध्यमातून विजेच्या वहनाच्या व्यवहारांना, खालील अटींच्या अधीन राहून, लागू राहतील ;

(ए) या विनियमांतर्गत तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडलेले नूतनशील ऊर्जा निर्माते परंतु पवन आणि सौर निर्मिती केंद्रे वगळून, मुक्तप्रवेश निर्माते, स्व-वापराकरिता ऊर्जा निर्मिती करणाऱ्या वीजनिर्मात्यांसह (इन-सिट्यु कॅप्टीव्ह निर्माते वगळून) २५ मेगावॉट पेक्षा जास्त स्थापित निर्मिती क्षमता (किंवा अशी अन्य सुरुवातीची क्षमता) असलेल्या सर्व विक्रेत्यांना लागू राहिल.

परंतु असे की, सुरुवातीच्या क्षमतेच्या मर्यादेमधील सुधारणा, अंमलबजावणीच्या प्रगतीचा विचार करून आणि राज्य भार प्रेषण केंद्राने सादर करावयाच्या अहवालाच्या आधारे आयोगाकडून काही कालावधीत टप्प्याटप्प्याने स्वतंत्रपणे अधिसूचित करण्यात येईल.

परंतु असे की, पवन आणि सौर निर्मितीच्या संबंधातील पूर्वांनुमान, काल व परिमाण निर्धारण (शेड्युलिंग) आणि तफावतीच्या हिशोबपूर्ती संबंधातील बाबींचे नियमन महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग [सौर आणि पवन ऊर्जा निर्मितीकरिता पूर्वांनुमान, काल व परिमाण निर्धारण (शेड्युलिंग) आणि तफावतीची हिशोबपूर्ती] विनियम, २०१८ आणि त्यामध्ये करण्यात आलेल्या सुधारणांमधील तरतुदीनुसार करण्यात येईल.

(बी) या विनियमांतर्गत तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती, राज्यात स्थित असलेल्या सर्व खरेदीदारांसह वितरण परवानाधारक, मानीव वितरण परवानाधारक आणि राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेला जोडलेल्या पूर्णतः मुक्त प्रवेश ग्राहक, यांना लागू राहिल.

परंतु असे की, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेला जोडलेल्या अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहकांच्या आणि वितरण जाळ्याशी जोडलेल्या सर्व मुक्त प्रवेश ग्राहकांच्या तफावतीची हिशोबपूर्ती महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि त्यामध्ये करण्यात आलेल्या सुधारणांमधील तरतुदीनुसार करण्यात येईल.

५. राज्य भार प्रेषण केंद्र आणि राज्य संस्था (स्टेट एन्टीटी) यांची कर्तव्ये.—या विनियमांचा उद्देश, वेगवेगळ्या राज्य संस्थांच्या कार्याचे नियमन अशा रीतीने करण्यात यावे की ज्यायोगे अशा राज्य संस्थांनी अंतःक्षेपित केलेल्या आणि खेचलेल्या विजेच्या संबंधात शिस्त राखण्यात यावी आणि विद्युत यंत्रणेची विश्वासाहता आणि एकात्मता राखण्यात यावी, हा आहे.

हे उद्दिष्ट गाठण्यासाठी राज्य संस्थांच्या सहभागाकरिता आवश्यक पूर्व-अटी आणि प्रसंविदा खालीलप्रमाणे राहिल :

(१) राज्य संस्था ऊर्जेच्या देवाणघेवाणसाठी केलेल्या सर्व करारांची माहिती राज्य भार प्रेषण केंद्राला कळवील.

(२) राज्य संस्था त्यांची उपकरणे आणि भार यांचे प्रचालन भारतीय विद्युत ग्रिड संहिता आणि महाराष्ट्र राज्य ग्रिड संहिता यामधील तरतुदीशी सुसंगत राहिल अशा रीतीने करील.

(३) राज्य संस्था, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६, आणि त्यामधील सुधारणांनुसार, जसे असेल तसे, संबंधित पारेषण परवानाधारकाशी जोडणी करार/मुक्त प्रवेश करार करील ज्यामध्ये विश्वासाह कार्यान्वयनासाठी प्रत्यक्ष आणि कार्यात्मक आवश्यकता विनिर्दिष्ट करण्यात येईल आणि राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी प्रत्यक्ष संपर्क आणि जोडणी मिळवील किंवा संबंधित वितरण परवानाधारकाशी

वितरण यंत्रणेच्या वापरासाठी जोडणी करार/मुक्त प्रवेश करार करील. राज्य पारेषण कंपनी विजेचे अंतःक्षेपण करण्याच्या आणि वीज खेचण्याच्या ठिकाणी १५ मिनिटांच्या नियत कालावधीत किंवा आयोगाकडून विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या अन्य नियत कालावधीत ऊर्जेच्या वहनाची नोंद करण्यास सक्षम असलेले योग्य ते मीटर्स लावण्यासाठी आवश्यक व्यवस्था करील. मीटरिंग यंत्रणेचा ताळमेळ ग्लोबल पोजिशनिंग यंत्रणेच्या माध्यमातून करण्यात येईल व याचे प्रतिपरिक्षण राज्य ऊर्जा लेखांकन केंद्र म्हणजेच राज्य भार प्रेषण केंद्र करील.

(४) राज्य भार प्रेषण केंद्र पारेषण जाळ्यातील सर्व संभाव्य नेटवर्क मापदंड, अडचणी, अतिभार यांचे मूल्यांकन करून केंद्राच्या प्रेषणाशी संबंधित सर्व निर्णय घेईल आणि पारेषण जाळ्यातील कोणत्याही अडथळ्याच्या परिस्थितीत, राज्य भार प्रेषण केंद्राने प्रेषण आणि वीज खेचण्याच्या संबंधात दिलेल्या सूचना सर्व राज्य संस्थांवर बंधनकारक राहतील.

राज्य भार प्रेषण केंद्र विजेच्या प्रेषणाच्या संबंधात सर्व अन्य राज्य संस्थांना पूलमध्ये ऊर्जेची देवाणघेवाण करण्यासाठी तसेच निकडीच्या परिस्थितीत, असल्यास, माहित असणे आवश्यक असलेली अशी सर्व माहिती प्रसिद्ध करील.

६. तफावत हिशोबपूर्तीच्या कार्यपद्धतीच्या कार्यान्वयनाची तत्त्वे.—तफावतीच्या हिशोबपूर्तीच्या कार्यपद्धतीच्या चौकटीमध्ये खालील महत्त्वाच्या मापदंडांचा समावेश असेल, जसे की, (ए) काल व परिमाण निर्धारण कालावधी (बी) काल व परिमाण निर्धारण आणि प्रेषणासाठी मार्गदर्शक तत्त्वे (सी) वारंवारतेच्या संचालनाची श्रेणी (डी) तफावत (ई) हिशोबपूर्तीचा कालावधी (एफ) राज्य तफावत पूल खात्यासाठी परिमापनाचे एकक (जी) तफावत पूल किंमत सदृश [(व्हेक्टर) परिमाण व दिशा असणारी राशी] (एच) तफावतीच्या मात्रेची मर्यादा (आय) हानिच्या वाटपासाठी आधारविधान :—

(ए) काल व परिमाण निर्धारण (शेड्युलिंग) कालावधी.—काल व परिमाण निर्धारण कालावधीमध्ये ००.०० तासांपासून (भारतीय प्रमाण वेळ) सुरु होणाऱ्या आणि २४.०० तासांमध्ये (भारतीय प्रमाण वेळ) संपणाऱ्या प्रत्येक १५ मिनिटांच्या ९६ काल-गटांचा समावेश असेल. काल व परिमाण निर्धारण कालावधीचा पहिला काल-गट ००.०० तास ते ००.१५ तासांमध्ये सुरु होईल, काल व परिमाण निर्धारण कालावधीचा दुसरा काल-गट ००.१५ तास ते ००.३० तासांमध्ये सुरु होईल आणि त्यानंतर पुढील कालावधी किंवा आयोग विनिर्दिष्ट करील असा अन्य कालावधीमध्ये सुरु होईल.

(बी) काल व परिमाण निर्धारण आणि प्रेषणासाठी मार्गदर्शक तत्त्व.—या विनियमांखालील सर्व विक्रेते आणि खरेदीदार, महाराष्ट्र राज्य ग्रीड संहिता आणि त्यातील सुधारणा, मधील तरतुदीनुसार राज्य भार प्रेषण केंद्राने तयार करावयाची काल व परिमाण निर्धारण आणि प्रेषणाची कार्यपद्धती विचारात घेतील. कमी खर्चाची वीज प्रथम खरेदी करण्यासंबंधीच्या (मेरीट ऑर्डर डिस्पॅच – एमओडी) मार्गदर्शक सूचना आणि आणि त्यावरील काल व परिमाण निर्धारण आणि प्रेषण व्यवहारांचे खालील तत्त्वांद्वारे नियमन करण्यात येईल :—

(एक) डे-अहेड निर्धारणादरम्यान विद्युत भार निर्मितीच्या संतुलनाच्या प्रयोजनासाठी, खरेदीदार/विद्युत कंपनी-निहाय कमी खर्चाची वीज प्रथम खरेदी करण्यासंबंधीचे (एमओडी) तत्त्व अनुसरण्यात येईल.

(दोन) स्व-वापराकरिता विजेचे निर्माते आणि मुक्त प्रवेश ग्राहकांच्या वहन व्यवहारांचे प्रेषण, करारानुसार पारेषणातील अडचणी आणि यंत्रणेत उद्भवणाऱ्या आणि बाणीच्या स्थितीच्या अधीन राहून, करण्यात येईल.

(तीन) राज्य भार प्रेषण केंद्र खरेदीदार/वितरण परवानाधारकांमधील शिल्लक विजेच्या देवाणघेवाणीचे वेगळे लेखे (असल्यास) ठेवेल आणि प्रसिद्ध करील.

(चार) प्रत्यक्ष कार्यान्वयना दरम्यान, फ्रिक्वेन्सी, व्होल्टेजचे मापदंड आणि पारेषण वाहिनीवरील भार आणि उप-केंद्रावरील भाराच्या स्थितीसह ग्रीडच्या मापदंडांमध्ये अनुज्ञेय कार्यान्वयनाच्या टप्प्यापलीकडे तफावत निर्माण झाल्यास, राज्य भार प्रेषण केंद्र विश्वासार्ह आणि सुरक्षित ग्रीडच्या कार्यान्वयनाच्या हितासाठी केंद्रीय आयोगाचे डीएसएम विनियम आणि त्यामधील सुधारणांतील तरतुदींशी सुसंगत असलेल्या आरएलडीसीच्या सूचनांची पूर्तता केल्याबाबत खात्री करण्यासाठी उचित उपाययोजना करील. त्यानुसार राज्य भार प्रेषण केंद्र संपूर्ण राज्यासाठी केंद्रीकृत एमओडी तत्त्वानुसार आवश्यक प्रेषण किंवा कपातीच्या सूचना निर्गमित करील जेणेकरून भार-निर्मितीमध्ये संतुलन राखले जाईल आणि भारतीय विद्युत ग्रीड संहिता आणि राज्य ग्रीड संहितेमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अटींची पूर्तता होईल.

(पाच) राज्य भार प्रेषण केंद्र विश्वासाई आणि सुरक्षित ग्रीडच्या कार्यान्वयनाच्या हितासाठी केंद्रीय आयोगाचे डीएसएम विनियम आणि त्यामधील सुधारणांतील तरतुदींशी सुसंगत असलेल्या आरएलडीसीच्या सूचनांची पूर्तता करण्यासाठी राज्य भार प्रेषण केंद्राने सुरु केलेल्या अशा कार्यवाहीचे स्वतंत्र हिशोब ठेवील आणि प्रसिद्ध करील. राज्य भार प्रेषण केंद्र अशा हस्तक्षेपामुळे राज्य संस्थांमध्ये निर्माण झालेल्या वीज क्षमतेच्या देवाणघेवाणीचा मासिक अहवाल प्रसिद्ध करील.

(सहा) राज्य भार प्रेषण केंद्राने सुरु केलेल्या अशा कारवाईमुळे झालेल्या विजेच्या अशा देवाणघेवाणीची कालगट-निहाय हिशोबपूर्ती संबंधित काल गटासाठी राज्याच्या सीमेवर राज्यासाठी लागू असलेल्या तफावत दराने, अतिरिक्त तफावत दरासह, असल्यास, करण्यात येईल.

(सी) फ्रिक्वेन्सीसाठी कार्यान्वयनाचा टप्पा.—काल-गटासाठी सरासरी ग्रीड फ्रिक्वेन्सीच्या सामान्य कार्यान्वयनाचा टप्पा भारतीय विद्युत ग्रीड संहिता आणि महाराष्ट्र राज्य ग्रीडसंहितेमध्ये वेळोवेळी विनिर्दिष्ट केलेल्या टप्प्याच्या धर्तीवर राहील. आयोगाने वेळोवेळी विनिर्दिष्ट केलेल्या फ्रिक्वेन्सीच्या टप्प्याच्या मर्यादेपलीकडील कोणत्याही तफावतीस परवानगी देण्यात येणार नाही.

(डी) तफावत.—राज्य संस्थांमध्ये तफावतीच्या हिशोबपूर्तीच्या प्रयोजनासाठी, राज्य भार प्रेषण केंद्र प्रत्येक शेड्युलिंग कालावधीच्या संबंधात प्रत्येक राज्य संस्थेच्या ज्यादा वीज खेचणी/कमी वीज खेचणी आणि ज्यादा अंतःक्षेपण आणि कमी अंतःक्षेपणाचा हिशोब असणाऱ्या 'राज्य तफावत पूल अकाऊन्ट' करिता तफावत हिशोब ठेवील. तफावतीसाठीचे आकार या विनियमांच्या विनियम ९ आणि १० नुसार राहतील.

(ई) हिशोबपूर्तीचा कालावधी.—प्रादेशिक तफावत हिशोबपूर्ती लेख्यांसाठी अनुसरण्यात येणाऱ्या कार्यपद्धतीच्या मिळत्याजुळत्या कार्यपद्धतीनुरूप साप्ताहिक तत्वावर 'राज्य तफावत पूल अकाऊन्ट' तयार करण्यात येईल आणि त्याची हिशोबपूर्ती करण्यात येईल.

(एफ) राज्य तफावत पूल अकाऊन्टसाठी परिमापनाचे एकक.—राज्य तफावत पूल खात्यासाठी परिमापनाचे एकक किलोवॅट तास (केडब्ल्यूएच) असेल. राज्य तफावत पूल खात्यासाठीच्या परिमापनाच्या एककाची किंमत (देय असलेली आणि येणे असलेली) भारतीय रुपयामध्ये असेल. ऊर्जा एकक (केडब्ल्यूएच) आणि किंमतीचा (भारतीय रुपया) दशांश सर्वात जवळील पूर्णांक मूल्यात देण्यात येईल. त्याशिवाय, इंटरफेस ठिकाणच्या रिअॅक्टिव्ह ऊर्जेच्या देवाणघेवाणीचा हिशोब इंटरफेस मीटर्स आणि राज्य ऊर्जा खात्यामध्ये ठेवण्यात येईल, तथापि, रिअॅक्टिव्ह ऊर्जेच्या किमतीची चौकट आणि रिअॅक्टिव्ह ऊर्जेच्या देवाणघेवाणसाठीचा मोबदला स्वतंत्रपणे हाताळण्यात येईल.

(जी) तफावत पूल किंमत व्हेक्टर.—खरेदीदार/विक्रेता यांच्या तफावतीची किंमत आकारणी, वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (तफावत हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१४ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या तफावत किंमत व्हेक्टरनुसार राहील.

परंतु असे की, तफावतीच्या चिन्हामध्ये बदल करण्यासाठी अतिरिक्त अट खरेदीदार/विक्रेत्यांकडून प्रत्येक ६ काल-गटात एकदा पूर्ण करण्यात येईल, तसे न झाल्यास, उल्लंघनाच्या कालावधीकरिता देय असलेल्या/येणे असलेल्या, जसे असेल तसे, तफावतीच्या हिशोबपूर्तीसाठी दैनंदिन तत्वावर तफावत आकाराच्या २० टक्के अतिरिक्त आकार वसूल करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, तफावतीच्या चिन्हामध्ये खरेदीदार/विक्रेत्यांकडून झालेल्या अशा अपयशासाठी वर विहित केलेले अतिरिक्त आकारांची प्रयोज्यता अंमलबजावणीच्या प्रगतीचा विचार करून आणि राज्य भार प्रेषण केंद्राने सादर करावयाच्या अहवालाच्या आधारे काही कालावधीत टप्प्याटप्प्याने स्वतंत्रपणे अधिसूचित करण्यात यावयाच्या दिनांकापासून लागू होईल.

परंतु असे की, पवन आणि सौर निर्मात्यांच्या तफावतीची किंमत आकारणी महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग [सौर आणि पवन ऊर्जा निर्मितीकरिता पूर्वानुमान, काल व परिमाण निर्धारण (शेड्युलिंग) आणि तफावतीची हिशोबपूर्ती] विनियम, २०१८ मधील तरतुदीनुसार करण्यात येईल.

(एच) तफावत मात्रेची मर्यादा.—ग्रीडची शिस्त आणि ग्रीडची सुरक्षितता राखण्यासाठी, विनियम १० मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अटीनुसार तफावत मात्रेच्या मर्यादेच्या अटी आणि तफावतीच्या अशा मात्रेच्या मर्यादा ओलांडल्यासाठीच्या परिणामस्वरूप अतिरिक्त तफावत आकारांची वसुली लागू राहील.

(आय) हानिच्या वाटपासाठी आधारविधान.—काल व परिमाण निर्धारणाच्या (शेड्युलिंग) प्रयोजनासाठी, आयोगाकडून मान्यता देण्यात आलेल्या राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा हानिचे वाटप प्रत्येक राज्य संस्थेने निर्धारित केलेल्या वीज खेचणीच्या प्रमाणात राज्य संस्थांमध्ये करण्यात येईल :

परंतु असे की, राज्य भार प्रेषण केंद्र प्रत्येक काल-गटासाठी प्रत्यक्ष राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा हानिचे लेखे ठेवील आणि आयोगाने मान्यता दिलेल्या हानिच्या तुलनेत राज्यांतर्गत पारेषण हानिच्या मासिक सरासरीचे आणि राज्यांतर्गत पारेषणाच्या ५२ आठवड्यांच्या सरासरीचे ताळमेळ विवरणपत्र आपल्या संकेत-स्थळावर प्रसिद्ध करील.

७. क्षमता आणि शेड्युलिंगची घोषणा.—(१) क्षमता आणि काल व परिमाण निर्धारण (शेड्युलिंग) घोषित करण्यासाठी वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या महाराष्ट्र राज्य ग्रिड संहिता आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ मधील तरतुदी लागू राहतील.

(२) महाराष्ट्र विद्युत ग्रिड संहितेनुसार, निर्मिती केंद्रे, शक्य होईल तितके, राज्य भार प्रेषण केंद्राने अंतिम केलेल्या डे-अहेड वीज निर्मितीच्या वेळापत्रकानुसार विजेची निर्मिती करतील :

परंतु असे की, राज्य भार प्रेषण केंद्राने वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या महाराष्ट्र राज्य ग्रिड संहिता आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ अंतर्गत, जसे असेल तसे, आखावयाच्या कार्यपद्धतीनुसार, कार्यान्वयनाच्या दिवशी वीजनिर्मितीच्या वेळापत्रकामध्ये सुधारणा करण्यास परवानगी देण्यात येईल.

८. गेमिंगसाठी उपाययोजना.—(१) आयोग, स्वतःहून किंवा राज्य भार प्रेषण केंद्र किंवा अन्य बाधित पक्षकाराने केलेल्या याचिकेवर, गेमिंगच्या आरोपाखालील कोणत्याही विक्रेता किंवा कोणत्याही खरेदीदाराविरुद्ध कारवाई सुरू करील आणि आवश्यकता असल्यास, आयोगाच्या अधिकाऱ्याद्वारा किंवा आयोगाला योग्य वाटेल अशा अन्य अशा पक्षकाराद्वारा चौकशी करण्याचे आदेश देईल. अशा रीतीने नियुक्त केलेला चौकशी अधिकारी आयोगाकडून निश्चित करण्यात येईल त्या वेळेत त्याचे निष्कर्ष सादर करील आणि असा चौकशी अधिकारी किंवा प्राधिकारी अधिनियमाच्या कलम १२८ अंतर्गत अभिप्रेत असल्याप्रमाणे सर्व अधिकारांचा वापर करील.

(२) या संबंधात खंड (१) अंतर्गत आयोगाने सुरू केलेल्या कारवाई किंवा चौकशीमध्ये जर कोणताही विक्रेता किंवा कोणताही खरेदीदार गेमिंगमध्ये गुंतला असल्याचे सिद्ध झाले तर, आयोग अधिनियम किंवा त्याखाली तयार केलेल्या कोणत्याही विनियमांतर्गत अन्य कोणत्याही कारवाईस बाधा न आणता, अशा विक्रेता किंवा खरेदीदाराच्या अशा गेमिंगच्या कालावधीमधील तफावतीच्या कोणत्याही आकारांना परवानगी नाकारेल.

९. तफावतीसाठी आकार : (अ) विक्रेता आणि खरेदीदारांसाठी तफावत आकार.—(१) सर्व काल-गटांच्या तफावतीसाठीचे आकार खरेदीदारांकडून ज्यादा-वीज खेचणीसाठी आणि विक्रेत्यांकडून कमी-अंतःक्षेपणासाठी देय राहतील आणि खरेदीदारांकडून कमी-वीज खेचणीसाठी आणि विक्रेत्यांकडून ज्यादा-अंतःक्षेपणासाठी तफावत आकार प्राप्त राहतील, जे राज्य-संस्था असतील, आणि हे तफावत आकार काल-गटाच्या सरासरी फ्रिक्वेन्सीवर, वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (तफावत हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१४ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या तफावत आकारांसाठीचे किंमत व्हेक्टर विचारात घेऊन तसेच या विनियमांच्या जोडपत्र १ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेली पद्धती विचारात घेऊन आणि या विनियमांच्या खंड (२) ते (८) मध्ये ठरवून दिलेल्या अटीच्या अधीन राहून, ठरविण्यात येतील :

परंतु असे की, तफावतीच्या चिन्हामध्ये प्रत्येक ६ काल-गटात एकदा बदल करण्यात येईल, असे न झाल्यास उल्लंघनाच्या कालावधीसाठी देय असलेल्या तफावत आकारांच्या २० टक्के दराने अतिरिक्त आकार वसूल करण्यात येतील :

परंतु आणखी असे की, खरेदीदार/विक्रेत्यांकडून करण्यात आलेल्या अशा अपयशासाठी वर विहित केलेल्या अतिरिक्त आकारांची प्रयोज्यता अंमलबजावणीच्या प्रगतीचा विचार करून आणि राज्य भार प्रेषण केंद्राने सादर करावयाच्या अहवालाच्या आधारे काही कालावधीत टप्प्याटप्प्याने स्वतंत्रपणे अधिसूचित करावयाच्या दिनांकापासून लागू राहिल.

(२) ज्यांचे वीज दर आयोगाकडून निश्चित करण्यात येतात त्या निर्मिती केंद्रांचे तफावत आकार, जेव्हा निर्धारित निर्मितीपेक्षा प्रत्यक्ष अंतःक्षेपण जास्त किंवा कमी असते तेव्हा, आयोगाकडून वेळोवेळी निश्चित करण्यात यावयाच्या ^१कमाल मर्यादा दरापेक्षा कमी असणार नाही ^२(३९४.३) पैसे/प्रति युनिट.

^१ आयात कोळशासाठी आयोगाने निश्चित केल्यानुसार लागू वीज दर.

^२ आयात कोळशासाठी आयोगाने निश्चित केल्यानुसार विद्यमान वीज दर.

(३) विनियम ९ च्या खंड (अ) मधील उप-खंड (२) अंतर्गत समाविष्ट असलेल्या निर्मिती केंद्रांव्यतिरिक्त अन्य निर्मिती केंद्रांच्या तफावतीसाठीचे आकार, इंधन स्रोत कोणताही असला तरी, जेव्हा प्रत्यक्ष अंतःक्षेपण निर्धारित निर्मितीपेक्षा जास्त किंवा कमी असते तेव्हा, (३९४.३) पैसे प्रति युनिट या कमाल मर्यादेपेक्षा जास्त असणार नाही.

(४) एका कालगटामध्ये खरेदीदाराने निर्धारित केलेल्या विजेच्या १२ टक्क्यांपेक्षा जास्त किंवा (एक्स) मेगावॅट, यापैकी जे कमी असेल, अधिकच्या कमी-वीज खेचणीचे तफावत आकार शून्य असतील; ज्यामधील (एक्स) मेगावॅटची मर्यादा या विनियमांच्या विनियम १० च्या खंड (बी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीनुसार निश्चित करण्यात येईल.

(५) एका कालगटामध्ये विक्रेत्याने निर्धारित केलेल्या विजेच्या १२ टक्क्यांपेक्षा जास्त किंवा (३०) मेगावॅट, यापैकी जे कमी असेल, ज्यादा-अंतःक्षेपणासाठीचे तफावत आकार, अ-निश्चित ऊर्जेच्या अंतःक्षेपणाचा अपवाद वगळता, शून्य असतील, ज्याचे नियमन या विनियमांच्या विनियम ८ नुसार करण्यात येईल.

(६) तफावतीसाठीचे आकार ५०.०५ हर्ट्झ आणि अधिकच्या ग्रिड फ्रिक्वेन्सीवर शून्य असतील.

(७) विद्युत बाजारपेठेतील बदलती परिस्थिती विचारात घेऊन ज्या ज्या वेळी केंद्रीय आयोग फ्रिक्वेन्सीवर तफावत आकारांच्या जोडणीमध्ये सुधारणा करील त्या त्यावेळी राज्य आयोगाकडून फ्रिक्वेन्सीवर तफावत आकारांच्या जोडणीचा आढावा घेण्यात येईल, आणि त्यानुसार फ्रिक्वेन्सीवर तफावत आकारांची जोडणी फेर-अधिसूचित करण्यात येईल.

(८) ५०.०१ हर्ट्झ पेक्षा कमी आणि ५०.० हर्ट्झ पेक्षा कमी नसलेल्या ग्रिड फ्रिक्वेन्सी इंटरव्हलच्या संबंधात तफावतीसाठीचे आकार पॉवर एक्स्चेंजच्या डे-अहेड मार्केटमध्ये (डीएएम) असलेली दैनंदिन सरासरी विजेची क्षेत्र-निहाय किंमत असेल. विद्युत बाजारपेठेत ८० टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक वाटा असलेल्या पॉवर एक्स्चेंजची रोजच्या रोज असलेली ऊर्जा संज्ञेतील दैनंदिन साधारण सरासरी क्षेत्र-निहाय किंमतीचा वापर डीएसएम किमतीशी जोडण्यासाठी करण्यात येईल. कोणत्याही पॉवर एक्स्चेंजचा विद्युत बाजारपेठेत ८० टक्के किंवा त्याहून अधिक वाटा नसेल तर दैनंदिन साध्या सरासरी एसीपीची भारांकित सरासरी विचारात घेण्यात येईल.

(९) संयंत्राचे वाणिज्यिक तत्वावर काम सुरू होण्याच्या आधी, चाचणीदरम्यान निर्मिती केंद्राच्या निर्मिती संयंत्रांनी ग्रिडमध्ये अंतःक्षेपित केलेली अ-निश्चित वीज, सहा महिन्यांपेक्षा जास्त नसलेल्या कालावधीसाठी किंवा वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारिषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ मध्ये आयोगाने परवानगी दिलेल्या वाढीव कालावधीसाठी, चाचणीच्या फलस्वरूप ग्रिडमध्ये अंतःक्षेपित अ-निश्चित ऊर्जेसाठी खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या अशा प्रकारच्या अंतःक्षेपणासाठी आयोगाने निश्चित केल्यानुसार कमाल मर्यादा दरांच्या अधीन राहून, तफावतीसाठीचे आकार अदा करण्यात येतील.

देशी कोळसा/लिग्नाईट/जल	(३४२.५ ^३)/प्रति युनिट पाठविलेले
इंधन म्हणून एपीएम गॅस	भारत सरकारने एपीएम गॅसच्या दरात सुधारणा केल्या दिनांकापर्यंत पाठविलेले (२३२.४ ^४)/प्रति युनिट आणि त्यानंतर आयोगाने स्वतंत्रपणे अधिसूचित केलेल्या दराने.
आयात केलेला कोळसा	(३९४.३ ^५)/प्रति युनिट पाठविलेले
आरएलएनजी	(७०५.३ ^६)/प्रति युनिट पाठविलेले

^३ बहु-वर्षीय वीज दर आदेशानुसार देशी कोळशासाठी राज्यातील सर्वोच्च मान्यताप्राप्त ईसीआरच्या सममूल्य (महानिर्मिती कंपनीचे नाशिक टीपीएस), सन २०१७च्या प्रकरण क्र. १९६ तक्ता क्र. ८-१४/पृष्ठ क्र. २२१.

^४ बहु-वर्षीय वीज दर आदेशानुसार राज्यातील एपीएम गॅससाठीच्या सर्वोच्च मान्यताप्राप्त ईसीआरच्या सममूल्य (टीपीसी-निर्मिती युनिट- ५), सन २०१८चे प्रकरण क्र. ६५ तक्ता क्र. २८९ पृष्ठ क्र. २८०.

^५ बहु-वर्षीय वीज दर आदेशानुसार राज्यातील आयात कोळशासाठीच्या सर्वोच्च मान्यताप्राप्त ईसीआरच्या सममूल्य (टीपीसी-निर्मिती युनिट- ५), सन २०१८च्या प्रकरण क्र. ६५ तक्ता क्र. २८९/पृष्ठ क्र. २८०.

^६ बहु-वर्षीय वीज दर आदेशानुसार राज्यातील आरएलएनजीसाठीच्या सर्वोच्च मान्यताप्राप्त ईसीआरच्या सममूल्य, म्हणजेच (टीपीसी-निर्मिती युनिट-७), सन २०१८च्या प्रकरण क्र. ६५ तक्ता क्र. २८९/पृष्ठ क्र. २८०.

१०. तफावतीच्या आकारमानवरील मर्यादा आणि मर्यादा ओलांडण्याचे परिणाम.—(ए) कोणत्याही विक्रेत्याने काल-गटादरम्यान केलेली जास्तीची वीज खेचणी किंवा कमी-वीज खेचणी, ग्रीडची फ्रिक्वेन्सी जेव्हा ४९.८५ हर्ट्झ आणि त्यापेक्षा अधिक ते ५०.०५ हर्ट्झ पेक्षा कमी या दरम्यान असते तेव्हा, त्याच्या निर्धारित वीज खेचणीच्या किंवा (एक्स) मेगावॅटच्या १२ टक्क्यांपेक्षा जास्त असणार नाही, या विनियमांच्या खंड(बी)च्या मर्यादेनुसार, यापैकी जे कमी असेल, राहील :

परंतु असे की, आयोगाकडून स्वतंत्रपणे अधिसूचित करण्यात यावयाच्या दिनांकापासून, एका दिवसादरम्यान ऊर्जा संज्ञेमध्ये निर्धारण केलेल्या ऊर्जेपासून एकूण तफावत विजेची खेचणी केलेल्या संस्थेसाठी एकूण निर्धारणाच्या ३ टक्क्यांपेक्षा जास्त आणि निर्मात्यांसाठी १ टक्क्यांपेक्षा जास्त असणार नाही आणि सदर उल्लंघनाच्या बाबतीत दैनंदिन तत्त्वावर देय/येणे असलेल्या डीएसएमच्या २० टक्के अतिरिक्त आकार लागू राहतील.

(बी) वितरण परवानाधारक आणि खरेदीदारांसाठी (एक्स) मेगावॅट मात्रेची मर्यादा खालीलप्रमाणे निश्चित करण्यात येईल :—

(एक) निर्धारित विजेच्या १२ टक्क्यांच्या कमी (वितरण परवानाधारकाची किंवा विक्रेत्यांची सर्वोच्च मागणीच्या काळातील मागणी / Σ एनसीपीडी) \times राज्य मात्रा मर्यादा)

जेथे, एनसीपीडी (एकाच वेळी नसलेली सर्वोच्च मागणी), वितरण परवानाधारक आणि विक्रेत्यांच्या सर्वोच्च मागणीच्या काळातील विजेच्या मागणीची बेरीज दाखविते.

जेथे वितरण परवानाधारकाची सर्वोच्च मागणीच्या काळातील विजेची मागणी, मागील आर्थिक वर्षातील सर्वोच्च मागणी किंवा त्यानंतरच्या आर्थिक वर्षातील खरेदीदाराच्या अंदाजित सर्वोच्च मागणी, यापैकी जी जास्त असेल ती सर्वोच्च मागणी म्हणून नोंदण्यात येईल.

(दोन) सर्वोच्च मागणीच्या काळात १० मेगावॅट पर्यंत विजेची मागणी असणाऱ्या वितरण परवानाधारक किंवा खरेदीदारांसाठी १ मेगावॅटची मात्रा मर्यादा लागू राहील आणि सर्वोच्च मागणीच्या काळात १० मेगावॅट पेक्षा जास्त परंतु २० मेगावॅट पेक्षा कमी विजेची मागणी असणाऱ्या वितरण परवानाधारक किंवा खरेदीदारांसाठी २ मेगावॅटची मात्रा मर्यादा लागू राहील, या अटीच्या अधीन राहून, वरील सुत्रानुसार वितरण परवानाधारक किंवा खरेदीदारांसाठी निश्चित केलेल्या मात्रेची मर्यादा सर्वात जवळच्या पूर्णांक मूल्यात देण्यात येईल.

(तीन) केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (तफावत हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१४ आणि त्यामध्ये झालेल्या सुधारणांनुसार राज्याला लागू असलेल्या राज्य मात्रा मर्यादा राज्याला लागू असलेल्या मात्रा मर्यादेशी (^१एल) जोडण्यात येईल :

परंतु असे की, जेव्हा ग्रीडची फ्रिक्वेन्सी '४९.८५ हर्ट्झ पेक्षा कमी' असेल तेव्हा कोणत्याही खरेदीदाराची ज्यादा खेचणी अनुज्ञेय राहणार नाही आणि ग्रीडची फ्रिक्वेन्सी '५०.०५ हर्ट्झ आणि त्यापेक्षा जास्त' असते तेव्हा कोणत्याही खरेदीदाराची कमी-वीज खेचणी अनुज्ञेय राहणार नाही.

(सी) ग्रीडची फ्रिक्वेन्सी जेव्हा '४९.८५ हर्ट्झ आणि त्यापेक्षा अधिक आणि ५०.०५ हर्ट्झ पेक्षा कमी' असते तेव्हा विक्रेत्याचे कमी-अंतःक्षेपण किंवा जास्तीचे अंतःक्षेपण खालील प्रमाणापेक्षा जास्त असता कामा नये :—

(१) विक्रेत्यासाठी निर्धारित अंतःक्षेपणाच्या १२ टक्के किंवा (३०) मेगावॅट यापैकी जे कमी असेल :

परंतु असे की, विक्रेत्याचे निर्धारण एका काल-गटात (४०) मेगावॅटपेक्षा कमी किंवा तितकेच असल्यास, ग्रीड फ्रिक्वेन्सी '४९.८५ हर्ट्झ आणि त्यापेक्षा अधिक आणि ५०.०५ हर्ट्झ पेक्षा कमी' असते तेव्हा, एका काल-गटात कमी-अंतःक्षेपण/जास्त- वीज खेचणी (५) मेगावॅटपेक्षा जास्त असणार नाही.

(डी) या विनियमांच्या विनियम ९ अंतर्गत विनिर्दिष्ट केलेल्या तफावतीसाठीच्या आकारांव्यतिरिक्त, तफावतीसाठीचे अतिरिक्त आकार या विनियमांच्या खंड (बी) आणि (सी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मात्रेच्या मर्यादेपेक्षा अधिकच्या प्रत्येक काल-गटातील जास्तीच्या वीज खेचणीसाठी तसेच कमी-अंतःक्षेपणासाठी लागू राहतील; जेव्हा काल-गटाची सरासरी ग्रीड फ्रिक्वेन्सी या विनियमांच्या खंड (एच) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार परिशिष्ट — २ च्या तक्ता १ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने ४९.८५ हर्ट्झ आणि त्यापेक्षा जास्त असते.

^१ महाराष्ट्र राज्य मात्रा मर्यादा (एल) मेगावॅट आहे.

परंतु असे की, जर राज्याच्या सीमेवर राज्याची तफावत काल-गटासाठी राज्य मात्रा मर्यादेपेक्षा (एल) जास्त नसेल तर काल-गटासाठी तफावतीसाठीचे अतिरिक्त आकार विक्रेता/खरेदीदाराला लागू राहणार नाहीत, किंवा प्रादेशिक तफावत पूल अकाऊन्टनुसार राज्याच्या सीमेवर राज्यासाठी कोणतेही अतिरिक्त तफावत आकार देय असणार नाहीत.

परंतु आणखी असे की, जर विक्रेता/खरेदीदाराने एका दिवसात त्यांची मात्रा मर्यादा (एक्स) सहा (६) काल-गटापर्यंत ओलांडल्यास अतिरिक्त तफावत आकार लागू राहणार नाहीत, त्यानंतर मात्रा मर्यादा ओलांडल्यास, राज्याच्या सीमेवर राज्यासाठी तफावत काल-गटासाठी मात्रा मर्यादेमध्ये (एल) असली तरी किंवा राज्याच्या सीमेवर राज्यासाठी कोणतेही अतिरिक्त तफावत आकार देय असणार नाहीत अशी अट असली तरी, त्यावेळी अतिरिक्त आकार लागू राहतील.

(इ) इंधनाच्या रुपात कोळसा किंवा लिग्नाईट किंवा प्रशासित किंमत पद्धती (एपीएम) अंतर्गत पुरवठा केलेल्या गॅसचा वापर करणाऱ्या निर्मिती केंद्रांनी, ज्यांचे नियमन आयोगाकडून करण्यात येते, या विनियमांच्या खंड (सी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मात्रेच्या मर्यादेपेक्षा जास्त एका काल-गटा दरम्यान कमी-अंतःक्षेपण केलेल्या विजेसाठी, जेव्हा ग्रीड फ्रिक्वेन्सी ४९.८५ हर्ट्झ आणि त्यापेक्षा अधिक असते, तफावतीचे अतिरिक्त आकार या विनियमांच्या खंड (जे) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार परिशिष्ट – २ च्या तक्ता २ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दराने लागू राहतील;

परंतु असे की, जर राज्याच्या सीमेवर राज्याची तफावत काल-गटासाठी राज्य मात्रा मर्यादेपेक्षा (एल) जास्त नसेल तर काल-गटासाठी तफावतीसाठीचे अतिरिक्त आकार विक्रेत्याला लागू राहणार नाहीत, किंवा प्रादेशिक तफावत पूल अकाऊन्टनुसार राज्याच्या सीमेवर राज्यासाठी कोणतेही अतिरिक्त तफावत आकार देय असणार नाहीत.

परंतु आणखी असे की, जर विक्रेत्याने एका दिवसात त्यांची मात्रा मर्यादा (एक्स) सहा (६) काल-गटापर्यंत ओलांडल्यास अतिरिक्त तफावत आकार लागू राहणार नाहीत, त्यानंतर मात्रा मर्यादा ओलांडल्यास, राज्याच्या सीमेवर राज्यासाठी तफावत काल-गटासाठी मात्रा मर्यादेमध्ये (एल) असली तरी किंवा राज्याच्या सीमेवर राज्यासाठी कोणतेही अतिरिक्त तफावत आकार देय असणार नाहीत अशी अट असली तरी, त्यावेळी अतिरिक्त आकार लागू राहतील.

(एफ) या विनियमांच्या विनियम ९ मध्ये ठरवून दिलेल्या तफावतीसाठीच्या आकारांव्यतिरिक्त, विक्रेत्याने किंवा खरेदीदाराने, जसे असेल तसे, प्रत्येक काल-गटात केलेल्या जास्तीच्या अंतःक्षेपणासाठी/कमी वीज खेचणीसाठी, जेव्हा ग्रीड फ्रिक्वेन्सी '५०.०५ हर्ट्झ आणि त्यापेक्षा जास्त' असते तेव्हा, तफावतीसाठीच्या आकारांशिवाय तफावतीसाठीचे अतिरिक्त आकार ग्रीड फ्रिक्वेन्सी '५०.१ हर्ट्झ पेक्षा कमी परंतु ५०.० हर्ट्झ पेक्षा कमी नसते' त्या ग्रीड फ्रिक्वेन्सीच्या सममूल्य दराने लागू राहतील;

(जी) या विनियमांच्या विनियम ९ मध्ये ठरवून दिलेल्या तफावतीसाठीच्या आकारांव्यतिरिक्त, विक्रेत्याने किंवा खरेदीदाराने, जसे असेल तसे, प्रत्येक काल-गटात केलेल्या जास्तीच्या वीज खेचणीसाठी /कमी अंतःक्षेपणासाठी, जेव्हा ग्रीड फ्रिक्वेन्सी '४९.८५ हर्ट्झ पेक्षा कमी' असते तेव्हा, तफावतीसाठीचे अतिरिक्त आकार या विनियमांच्या खंड (आय) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीनुसार लागू राहतील.

परंतु असे की, काल-गटा दरम्यान जेव्हा ग्रीड फ्रिक्वेन्सी ४९.८५ हर्ट्झ पेक्षा कमी असते तेव्हा या विनियमांच्या खंड (जे) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीनुसार इंधनाच्या रुपात कोळसा किंवा लिग्नाईट किंवा प्रशासित किंमत पद्धती (एपीएम) अंतर्गत पुरवठा केलेल्या गॅसचा वापर करणाऱ्या अशा निर्मिती केंद्रांद्वारा, ज्यांचा वीज दर आयोगाकडून निश्चित करण्यात येतो किंवा स्वीकृत करण्यात येतो, विक्रेत्यांनी केलेल्या विजेच्या कमी-अंतःक्षेपणासाठी तफावतीसाठीचे अतिरिक्त आकार आयोगाने तफावतीसाठी निश्चित केल्याप्रमाणे मुख्य इंधनाच्या (आयात कोळसा) कमाल मर्यादा दराच्या १०० टक्क्यांच्या सममूल्य राहतील. ('३९४.३) पैसे प्रति युनिट.

(एच) या विनियमांच्या खंड (बी) आणि (सी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मात्रेच्या मर्यादेपेक्षा जास्त एका काल-गटा दरम्यान जास्तीच्या वीज खेचणीसाठी आणि विजेच्या कमी-अंतःक्षेपणासाठी तफावतीसाठीचे अतिरिक्त आकार, जेव्हा ग्रीड फ्रिक्वेन्सी ४९.८५ हर्ट्झ आणि त्यापेक्षा अधिक असते तेव्हा, ग्रीडच्या शिस्तीसंबंधातील खरेदीदार आणि विक्रेत्यांचे व्यवहार उचितपणे विचारात घेऊन आयोगाकडून काल-गटाच्या सरासरी ग्रीड फ्रिक्वेन्सीच्या संबंधात तफावतीसाठीच्या आकारांच्या टक्केवारीप्रमाणे विनिर्दिष्ट करण्यात येतील.

^८ आयात कोळशासाठी आयोगाने निश्चित केलेला विद्यमान वीज दर.

परंतु असे की, या विनियमांच्या खंड (बी) आणि (सी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मात्रेच्या मर्यादेपेक्षा जास्त निर्धारणापासून घेतलेल्या तफावतीच्या वेगवेगळ्या टक्केवारीवर अवलंबून जास्तीच्या वीज-खेचणीसाठी आणि विजेच्या कमी-अंतःक्षेपणाकरिता तफावतीसाठीच्या अतिरिक्त आकारांसाठी आयोग वेगवेगळे दर विनिर्दिष्ट करील.

(आय) एका काल-गटा दरम्यान जास्तीच्या वीज खेचणीसाठी आणि विजेच्या कमी-अंतःक्षेपणासाठी, जेव्हा ग्रीड फ्रिक्वेन्सी ४९.८५ हर्ट्झ आणि त्यापेक्षा कमी असते तेव्हा, तफावतीसाठीचे अतिरिक्त आकार, आयोगाकडून ग्रीडच्या शिस्तीसंबंधातील खरेदीदार आणि विक्रेत्यांचे व्यवहार उचितपणे विचारात घेऊन काल-गटाच्या सरासरी ग्रीड फ्रिक्वेन्सीच्या संबंधात तफावतीसाठीच्या आकारांच्या टक्केवारीप्रमाणे विनिर्दिष्ट करण्यात येतील.

परंतु असे की, आयोग जास्तीच्या वीज खेचणी आणि कमी-अंतःक्षेपणासाठी आणि ४९.८५ हर्ट्झ पेक्षा कमी असलेल्या फ्रिक्वेन्सीच्या वेगवेगळ्या टप्प्यांसाठी तफावतीच्या अतिरिक्त आकारांसाठी वेगवेगळे दर विनिर्दिष्ट करील.

(जे) इंधनाच्या रुपात कोळसा किंवा लिग्नाईट किंवा प्रशासित किंमत पद्धती (एपीएम) अंतर्गत पुरवठा केलेल्या गॅसचा वापर करणाऱ्या निर्मिती केंद्रांनी, ज्यांचा वीज दर आयोगाकडून निश्चित करण्यात येतो, या विनियमाच्या खंड (सी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मात्रेच्या मर्यादेपेक्षा जास्त एका काल-गटा दरम्यान कमी-अंतःक्षेपण केलेल्या विजेसाठी, जेव्हा ग्रीड फ्रिक्वेन्सी ४९.८५ हर्ट्झ आणि त्यापेक्षा अधिक असते, तफावतीचे अतिरिक्त आकार, कमाल मर्यादा दराच्या टक्केवारीच्या रुपात किंवा काल-गटाच्या ग्रीड फ्रिक्वेन्सीच्या संबंधात तफावतीसाठीच्या आकारांच्या रुपात किंवा दोन्ही, आयोगाकडून नियमन केल्या जाणाऱ्या निर्मिती केंद्रांचे व्यवहार ग्रीडची शिस्त राखण्यासाठी उचितपणे विचारात घेऊन विनिर्दिष्ट करण्यात येतील.

(के) कोणत्याही राज्य संस्थेद्वारा (खरेदीदार किंवा विक्रेता) निर्धारणापासून सतत (सकारात्मक किंवा नकारात्मक) तफावत घेण्यात येत असल्यास, अशा राज्य संस्थेला (खरेदीदार किंवा विक्रेता) प्रत्येक ६ काल-गटानंतर कमीत कमी एकदा परिवर्तित निर्धारणापासून त्यांचे तफावतीचे चिन्ह परिवर्तित करावे लागेल. उदाहरणार्थ, जर एखाद्या राज्य संस्थेची ०७.३० तास ते ९.०० तासांच्या निर्धारणाची सकारात्मक तफावत असल्यास निर्धारणापासून त्याच्या तफावतीचे लक्षण, ७ व्या काल-गटात परिवर्तित होईल, अर्थात सकारात्मकतेपासून ९.०० तास ते ९.१५ तासांपर्यंत नकारात्मक किंवा नकारात्मकतेपासून सकारात्मकतेकडे, जसे असेल तसे, परिवर्तित होईल.

(एल) चिन्ह परिवर्तनाच्या अटीच्या उल्लंघनासाठीचे अतिरिक्त आकार प्रति दिवसा दरम्यान केलेल्या अशा प्रत्येक उल्लंघनासाठी आयोगाकडून स्वतंत्रपणे अधिसूचित करण्यात यावयाच्या दिनांकापासून वसुलीयोग्य राहतील.

स्पष्टीकरणार्थ, प्रत्येक सहा काल-गटानंतर किमान एकदा चिन्ह परिवर्तित करावयास हवे. त्यानुसार, राज्य संस्थेने काल-गट टी१ च्या प्रारंभापासून काल-गट टी६ नंतर चिन्ह परिवर्तित करावयास हवे. जर काल-गट टी६ नंतर चिन्ह परिवर्तित झाले नाही, परंतु काल-गट टी७ पासून काल-गट टी१२ पर्यंत चिन्ह परिवर्तित झाले तर, एका उल्लंघनाच्या सममूल्य अतिरिक्त आकार वसूल करण्यात येईल. जर काल-गट टी१२ नंतर लगेचच चिन्ह परिवर्तित झाले नाही, परंतु काल-गट टी१३ पासून काल-गट टी१८ पर्यंत चिन्ह परिवर्तित झाले तर, दोन उल्लंघनाच्या सममूल्य अतिरिक्त आकार वसूल करण्यात येतील.

११. अ-निश्चित वीज आणि वाणिज्यिक कामकाजास सुरुवात करण्याच्या दिनांकाआधी, वीज निर्मिती केंद्र सुरु करण्यासाठी पुरविण्यात येणाऱ्या प्रारंभीच्या विजेची (स्टार्ट अप) हाताळणी.—(१) ग्रीड फ्रिक्वेन्सी जेव्हा '४९.८५ हर्ट्झ' पेक्षा कमी असते तेव्हा विक्रेत्याकडून कमी-अंतःक्षेपण अनुज्ञेय राहणार नाही आणि ग्रीड फ्रिक्वेन्सी जेव्हा '५०.०५ हर्ट्झ' आणि त्यापेक्षा जास्त असते तेव्हा विक्रेत्याकडून जास्त-वीज खेचणी अनुज्ञेय राहणार नाही.

(२) वाणिज्यिक कामकाजास सुरुवात करण्याच्या दिनांकाआधी निर्मिती केंद्राच्या संचाकडून चाचणी आणि संच कार्यान्वित करण्याच्या दरम्यान करण्यात आलेले विजेचे अ-निश्चित अंतःक्षेपण, आयोगाकडून जेव्हा विनिर्दिष्ट करण्यात येईल त्या मात्रेच्या मर्यादेतून सहा महिन्यांपेक्षा जास्त नसलेल्या कालावधीसाठी किंवा आयोगाने, वेळोवेळी सुधारणा झालेल्या, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ नुसार परवानगी दिलेल्या वाढीव कालावधीसाठी, वगळण्यात येईल.

(३) वाणिज्यिक कामकाजास सुरुवात करण्याच्या दिनांकाआधी निर्मिती केंद्राच्या संचाकडून स्टार्ट-अप कामासाठी खेचण्यात आलेली वीज ग्रीड फ्रिक्वेन्सी '४९.८५ हर्ट्झ' आणि त्यापेक्षा जास्त' असेल तेव्हा आयोगाकडून विनिर्दिष्ट करण्यात येईल त्या मात्रेच्या मर्यादेतून वगळण्यात येईल.

(४) वाणिज्यिक कामकाजास सुरुवात करण्याच्या दिनांकाआधी निर्मिती केंद्राच्या संचाकडून स्टार्ट-अप कामासाठी खेचण्यात आलेली वीज तफावतीसाठीच्या अतिरिक्त आकारांच्या वसुलीपासून वगळण्यात येईल.

१२. तफावतीच्या हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धतीच्या कार्यान्वयन आणि संनियंत्रणाची चौकट.—(१) राज्य भार प्रेषण केंद्र, कमी वीज खेचणी/जास्त अंतःक्षेपणासाठी आणि जास्त वीज खेचणी/कमी-अंतःक्षेपणासाठी अनुक्रमे विनिर्दिष्ट केलेल्या मात्रेची मर्यादा ओलांडण्यासाठी प्रत्येक राज्य संस्थेसाठी तफावतीसाठीचे आकार आणि तफावतीसाठीच्या अतिरिक्त आकारांची परिगणना करण्यासाठी, कार्यपद्धती विकसित करील आणि आपल्या संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करील.

(२) विनियम ९ अंतर्गत तफावतीसाठीचे आकार आणि विनियम १० च्या खंड (जी), (एच) आणि (आय) अंतर्गत तफावतीसाठीच्या अतिरिक्त आकारांची वसुली, आयोगाकडून प्रत्येक काल-गटासाठी या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या जास्त वीज खेचणी/कमी वीज खेचणी किंवा कमी अंतःक्षेपण/जास्त अंतःक्षेपणाच्या मर्यादांचे उल्लंघनासाठी किंवा विनियम १० च्या खंड (के) मधील तरतुदींच्या उल्लंघनासाठी अधिनियमाच्या कलम १४२ अंतर्गत उचित वाटेल ती कारवाई करण्यास बाधा न येता, करण्यात येईल.

(३) 'राज्य ऊर्जा लेखे' तयार करण्यासाठी वापरण्यात आलेल्या पद्धतीनुसार राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून जास्त-वीज खेचणी/कमी अंतःक्षेपण आणि कमी वीज खेचणी/ जास्त-अंतःक्षेपणासाठीच्या आकारांची परिगणना करण्यात येईल.

(४) राज्य भार प्रेषण केंद्र, सर्व काल-गटासाठी प्रत्येक खरेदीदार आणि विक्रेत्यासाठी, जेव्हा ग्रीडची फ्रिक्वेन्सी '४९.८५ हर्ट्झ आणि त्यापेक्षा जास्त' असते आणि '४९.८५ हर्ट्झ पेक्षा कमी' असते तेव्हा, जास्त वीज खेचणी/कमी-अंतःक्षेपणाचे परिमाण आणि त्यासंबंधात तफावतीसाठी देय असलेल्या/येणे असलेल्या आकारांच्या रकमा विनिर्दिष्ट करून तफावत लेख्यांचे अभिलेखे, साप्ताहिक तत्वावर, तयार करील आणि आपल्या संकेत-स्थळावर प्रसिद्ध करील.

१३. राज्य ऊर्जा लेखा.—(१) राज्य भार प्रेषण केंद्र प्रत्येक काल-गटासाठी खरेदीदार आणि विक्रेत्यांसाठी राज्य ऊर्जा लेख्यांचे विवरणपत्र मासिक तत्वावर तयार करील. अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहकांचे देयक तयार करण्यासाठी आवश्यक असलेली माहिती वितरण परवानाधारकाच्या देयक केंद्राकडून राज्य भार प्रेषण केंद्राला पुरविण्यात येईल. वितरण परवानाधारकाचे देयक केंद्र अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहकांचे ऊर्जा लेखांकन करण्यासाठी, त्यांना देयक पाठविण्यासाठी आणि त्याची हिशोबपूर्ती करण्यासाठी जबाबदार राहील. खरेदीदाराकडून विक्रेत्याला क्षमता आणि ऊर्जा व्यवहारांच्या संबंधातील आकारांची प्रदाने, पॉवर एक्स्चेंजच्या माध्यमातून आणि अल्प कालिन मुक्त प्रवेशाच्या माध्यमातून, जसे असेल तसे, संबंधित वीज खरेदी करारातील तरतुदीनुसार अदा करण्यात येतील.

(२) राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडलेल्या अंशतः मुक्त प्रवेश ग्राहकांच्या आणि वितरण जाळ्याशी जोडलेल्या सर्व मुक्त प्रवेश ग्राहकांच्या तफावतीच्या हिशोबपूर्तीसाठी ऊर्जा लेखा विवरणपत्र, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि त्यातील सुधारणा आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१६ आणि त्यातील सुधारणांमधील तरतुदीनुसार, असेल.

(३) राज्य भार प्रेषण केंद्र, या विनियमांच्या विनियम १२ नुसार, राज्य संस्थेमधील सर्व सहभागीदारांच्या साप्ताहिक तफावत आकारांचे विवरणपत्र तयार करण्यासाठी आणि देयक तयार करण्यासाठी आणि राज्य संस्था सहभागीदारांकडून तफावत आकार गोळा करण्यासाठी, जबाबदार राहील.

परंतु असे की, तात्पुरते राज्य ऊर्जा लेखे आणि तफावत लेखा हिशोबपूर्तीचे विवरणपत्र संबंधित राज्य संस्थेला विनिर्दिष्टित कालावधीसाठी छाननी आणि पडताळणीसाठी उपलब्ध राहतील. सदर विवरणपत्र कालबद्ध मर्यादित अभिप्राय/त्रुटी (असल्यास) दुरुस्त करून विहित कालावधीत अंतिम करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, राज्य ऊर्जा लेखा आणि तफावत लेखा हिशोबपूर्तीची वितरणत्रे त्रयस्थ पक्षकाराला पडताळणी करण्यासाठी आणि लेखापरीक्षण करण्यासाठी नियतकालिक तत्वावर उपलब्ध असतील आणि त्रयस्थ पक्षकाराची अशी पडताळणी आणि लेखापरीक्षण एका वर्षातून किमान एकदा करण्यात येईल.

(४) सविस्तर ऊर्जा लेखांकन पद्धती राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून २ महिन्यांच्या आत तयार करण्यात येईल आणि आयोगाकडे मान्यतेसाठी सादर करण्यात येईल.

परंतु असे की, राज्य भार प्रेषण केंद्र, आयोगाकडे मान्यतेसाठी सादर करण्याआधी, हितसंबंधितांच्या सल्लामसलतीसाठी ही प्रारूप पद्धती आपल्या संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करील.

१४. राज्य भार प्रेषण केंद्राच्या सुचनांची पूर्तता.—या विनियमांमध्ये काहीही विनिर्दिष्ट करण्यात आले असले तरीही, राज्य भार प्रेषण केंद्राने ग्रीडची सुरक्षितता आणि ग्रीडची शिस्त यांच्या हितासाठी अंतःक्षेपण आणि वीज खेचणीसंबंधात दिलेल्या सुचनांचे पालन विक्रेता आणि खरेदीदार काटेकोरपणे करतील.

१५. तफावतीसाठीच्या आकारांचे लेखांकन.—(अ) या विनियमांतर्गत आकारण्यात आलेल्या तफावतीसाठीच्या अतिरिक्त आकारांसह तफावतीसाठीच्या आकारांचे विवरणपत्र राज्य भार प्रेषण केंद्र साप्ताहिक तत्वावर सप्ताहाच्या गुरुवारपर्यंत तयार करील आणि सर्व घटकांना, शेवटच्या रविवारच्या मध्यरात्रीपर्यंत संपणाऱ्या सात दिवसांच्या कालावधीसाठी, पुढील मंगळवारपर्यंत निर्गमित करील.

(ब) या विनियमांतर्गत आकारण्यात आलेल्या तफावतीसाठीच्या अतिरिक्त आकारांसह तफावतीसाठीच्या आकारांपोटीची सर्व प्रदाने आणि विलंब प्रदानासाठी प्राप्त झालेले व्याज, असल्यास, 'राज्य तफावत पूल अकाऊन्ट' मध्ये जमा करण्यात येईल. अशा अकाऊन्टची देखरेख आणि कार्यान्वयन राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून या विनियमांच्या तरतुदीनुसार करण्यात यावे.

परंतु असे की—

(एक) आयोग आदेशाद्वारे कोणत्याही अन्य राज्य संस्थेला संबंधित 'राज्य तफावत पूल अकाऊन्ट' देखरेख आणि कार्यान्वयन करण्याकरिता निर्देश देईल.

(दोन) तफावतीसाठीचे आकार आणि तफावतीसाठीचे अतिरिक्त आकाराच्या मुद्दल आणि व्याजासाठी राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून स्वतंत्र लेखापुस्तिका ठेवण्यात येतील.

(तीन) राज्य संस्था लागू असलेल्या वस्तू आणि सेवा कर (जीएसटी), स्त्रोतांतून कर वजावट (टीडीएस) यांच्यासह वैधानिक आकारणीची प्रदाने करण्याच्या, परंतु त्या पुरतेच मर्यादित न राहता, वैधानिक आवश्यकतांची पूर्तता करील.

(चार) राज्य संस्था वैधानिक प्राधिकाऱ्याच्या गरजा भागविण्याकरिता, आवश्यकतेनुसार, राज्य भार प्रेषण केंद्राला सहाय्य करतील.

(क) 'राज्य तफावत पूल खात्या' मध्ये प्राप्त झालेली सर्व प्रदाने खालील क्रमाने विचारात घेण्यात येतील,—

(एक) तफावतीसाठीच्या आकारांच्या वसुलीसाठी करण्यात आलेला कोणताही खर्च किंवा अन्य आकार.

(दोन) थकीत रकमा किंवा दंडाचे व्याज, लागू असल्यास,

(तीन) सरळ व्याज,

(चार) प्रादेशिक तफावत पूल अकाऊन्ट,

(पाच) तफावतीसाठीचे आकार आणि तफावतीसाठीचे अतिरिक्त आकार.

(ड) आर्थिक वर्षाच्या अखेरीस राज्य तफावत पूल अकाऊन्टमधील कोणताही शिल्लक निधी, विद्युत यंत्रणेच्या कार्यान्वयनामध्ये सुधारणा करण्याच्या प्रयोजनासाठी, विश्वासाहतेमध्ये सुधारणेसाठी उपाययोजना आणि अभ्यास करण्यासाठी, ग्रीडच्या परिचालनाची सुरक्षितता, यंत्रणा कार्यान्वयन आणि बाजार कार्यान्वयन यांच्या संबंधात क्षमता बांधणी आणि प्रशिक्षण कार्यक्रम हाती घेण्यासाठी आणि आयोगाकडून विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या अशा अन्य प्रयोजनांसाठी किंवा आयोगाची पूर्व-परवानगी घेऊन राष्ट्रीय भार प्रेषण केंद्र किंवा प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्राशी विचारविनिमय करून योजण्यात आलेल्या अन्य योजनांसाठी, वापरण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, साप्ताहिक हिशोबपूर्ती कालावधीच्या शेवटी राज्य तफावत पूल अकाऊन्टमधील निधीतील तूट, असल्यास, पुरवणी देयकाच्या माध्यमातून संबंधित राज्य-संस्थेने देय असलेल्या नक्त तफावत आकारांच्या प्रमाणात राज्य संस्थांकडून अतिरिक्त आकार वसूल करण्यात येतील.

परंतु असे की, राज्य भार प्रेषण केंद्र योजना तयार करील आणि शिल्लक निधीच्या वापरासाठी वार्षिक योजना सादर करील आणि आयोगाची परवानगी मिळाल्यानंतरच केवळ या योजनांची अंमलबजावणी करील.

१६. तफावतीसाठीच्या आकारांच्या प्रदानाचे वेळापत्रक.—(अ) तफावतीसाठीच्या आकारांचे प्रदान करण्यास उच्च प्राधान्य राहिल आणि संबंधित राज्य संस्था तफावतीसाठीचे आकार आणि तफावतीसाठीच्या अतिरिक्त आकारांचे विवरणपत्र निर्गमित झाल्यापासून १० दिवसांच्या आत त्यामध्ये दर्शविलेली रक्कम 'राज्य तफावत पूल खात्या' मध्ये अदा करील.

(ब) जर तफावतीसाठीचे आकार आणि तफावतीसाठीच्या अतिरिक्त आकारांचे प्रदान दोन दिवसांपेक्षा अधिक दिवस विलंबित राहिल्यास, म्हणजेच राज्य भार प्रेषण केंद्राने विवरणपत्र निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून १२ दिवसांपेक्षा जास्त दिवस थकीत राहिले तर थकबाकीदार राज्य संस्था प्रत्येक विलंबित दिवसासाठी ०.०४ टक्के सरळ व्याज अदा करील.

(क) तफावतीसाठीच्या आकारांपोटी कोणतीही रक्कम प्राप्त करण्याचा हक्क असलेल्या राज्य संस्थेला सर्व प्रदाने 'राज्य तफावत पूल खात्या'मध्ये प्रदाने जमा झाल्यापासून कामाच्या दोन दिवसांमध्ये मिळतील.

परंतु असे की —

(१) राज्य तफावत पूल खात्यामध्ये तफावतीसाठीचे आकार आणि त्यावरील व्याज, असल्यास, प्रदान करण्यास विलंब झाल्याप्रकरणी, तफावतीसाठीच्या आकारांचे विवरणपत्र निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून १२ दिवसांपेक्षा जास्त दिवस प्रलंबित राहिल्यास, तफावत किंवा त्यावरील व्याजासाठी प्रदाने प्राप्त करणाऱ्या राज्य संस्थेला राज्य तफावत पूल खात्यामध्ये उपलब्ध असलेल्या शिल्लक निधीतून रक्कम अदा करण्यात येईल. राज्य संस्थेला प्रदान करण्यासाठी पुरेसा निधी उपलब्ध नसल्यास, राज्य तफावत पूल खात्यात उपलब्ध असलेल्या शिल्लक निधीमधून राज्य तफावत पूल खाते यथाप्रमाणात प्रदान करील.

(२) ज्या सहभागीदारास 'राज्य तफावत पूल खात्या'मधून अंशतः किंवा पूर्णतः प्रदाने प्राप्त व्हावयास हवी असल्याच्या वस्तुस्थितीत, 'राज्य तफावत पूल खात्या'मध्ये प्रदान विलंबासाठीचे व्याज अदा करण्याची जबाबदारी ही व्याज अदा करण्यात येत नाही तोपर्यंत शिल्लक राहिल;

(ड) मागील आर्थिक वर्षादरम्यान कोणत्याही कालावधीत या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या वेळेत तफावतीसाठीच्या अतिरिक्त आकारांसह तफावतीसाठीच्या आकारांचे प्रदान न केलेल्या सर्व राज्य संस्थांना, हे विनियम अंमलात आल्यापासून १५ दिवसांच्या आत राज्य भार प्रेषण केंद्राच्या नावे, मागील आर्थिक वर्षामध्ये तफावतीसाठी सरासरी देय साप्ताहिक दायित्वाच्या ११० टक्क्यांच्या सममूल्य पत्र (लेटर ऑफ क्रेडीट —एलसी) उघडावे लागेल.

परंतु असे की —

(१) कोणतीही राज्य संस्था जर विद्यमान आर्थिक वर्षादरम्यान या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या वेळेत तफावतीसाठीच्या अतिरिक्त आकारांसह तफावतीसाठीच्या आकारांचे प्रदान करण्यात अयशस्वी ठरली तर, प्रदानाच्या नियत दिनांकापासून १५ दिवसांच्या आत राज्य भार प्रेषण केंद्राच्या नावे, साप्ताहिक थकीत दायित्वाच्या ११० टक्क्यांच्या सममूल्य पत्र (लेटर ऑफ क्रेडीट —एलसी) उघडेल.

(२) वर्षभरादरम्यान कोणत्याही आठवड्यात तफावतीसाठी देय साप्ताहिक दायित्व, मागील पत्राच्या रकमेपेक्षा ५० टक्क्यांहून जास्त असेल तर, दायित्वाच्या ११० टक्क्यांपर्यंत पत्राच्या रकमेत वृद्धी करण्यात येईल.

स्पष्टीकरण —आर्थिक वर्ष २०१६-१७ दरम्यान राज्य संस्थेचे तफावतीसाठी सरासरी देय साप्ताहिक दायित्व रु. २.० कोटी असेल तर, राज्य संस्था आर्थिक वर्ष २०१७-१८ मध्ये रु. २.२ कोटीसाठी पत्र उघडेल. जर आर्थिक वर्ष २०१७-१८ मध्ये कोणत्याही आठवड्यात साप्ताहिक देय दायित्व रु. ३.५ कोटी असेल तर, जे रु. ३.० कोटीच्या मागील आर्थिक वर्षाच्या सरासरी देय साप्ताहिक दायित्वाच्या ५० टक्क्यांहून जास्त असेल तर संबंधित राज्य संस्था रु. १.६५ कोटी जमा करून पत्रांची रक्कम रु. ३.८५ कोटी (१.१ X ३.५०) पर्यंत वाढवील.

(इ) तफावतीसाठीच्या आकारांचे विवरणपत्र निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून १२ दिवसांच्या विनिर्दिष्ट वेळेत जर 'राज्य तफावत पूल खात्या'मध्ये तफावतीसाठीचे आकार अदा करण्यात आले नाही तर, राज्य भार प्रेषण केंद्राला थकीत रकमेच्या मर्यादेपर्यंत संबंधित सहभागीदाराच्या पत्रांचे रोखीकरण करण्याचा हक्क राहिल आणि संबंधित सहभागीदार तीन दिवसांच्या आत पत्रांची रक्कम भरून देईल.

१७. शासन संरचना (Governance Structure).— (अ) अंतिम संतुलन आणि हिशोबपुर्तीची कार्यपद्धती (एफबीएसएम) चौकटी अंतर्गत गठीत केलेली महाराष्ट्र राज्य वीज समिती (एमएसपीसी) या विनियमांतर्गत दिलेल्या अटीच्या अधीन राहून या विनियमांनुसार काम सुरु ठेवील.

परंतु असे की, एमएसपीसीच्या रचनेत, वीजनिर्माते, नूतनशील ऊर्जा निर्माते, मानीव वितरण परवानाधारक आणि पारेषण मुक्त प्रवेश उपयोगकर्त्यांचे प्रतिनिधित्व करणाऱ्या राज्य संस्थांच्या गटांचे पुरेसे प्रतिनिधित्व निमंत्रणाच्या माध्यमातून समाविष्ट करण्यासाठी आणि आयोगाच्या परवानगीने एमएसपीसीने तयार केलेल्या कामकाज प्रचालन नियमांच्या अधीन राहून, सुधारणा करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, एफबीएसएम चौकटी अंतर्गत आखून दिलेली एमएसपीसीची भूमिका, अधिकार आणि कार्ये या विनियमांतील तरतुदींशी विसंगत नसतील त्या मर्यादेपर्यंतच केवळ कार्यान्वित राहतील. अशा प्रकरणी, या विनियमांच्या तरतुदी लागू राहतील.

परंतु आणखी असे की, एसएलडीसी तात्पुरते (साप्ताहिक/मासिक) राज्य ऊर्जा लेखे आणि (साप्ताहिक/मासिक) राज्य तफावत पूल खात्याचे विवरणपत्र तयार करील आणि प्रसिद्ध करील, जे राज्य संस्थांच्या छाननी आणि आढाव्यासाठी त्यांच्या संकेत-स्थळावर प्रसिद्ध करण्यात येईल. राज्य संस्था एसएलडीसीने तयार करावयाच्या कार्यपद्धतीनुसार विनिर्दिष्ट कालावधीत यावर सुधारणेकरिता अभिप्राय आणि सूचना (असल्यास) पाठवील. अशा छाननी आणि सुधारणेनंतर (आवश्यकता असल्यास), एसएलडीसीने तयार केलेले (साप्ताहिक/मासिक) राज्य ऊर्जा लेखे आणि (साप्ताहिक/मासिक) राज्य तफावत पूल खात्याचे विवरणपत्र अंतिम करण्यात येईल आणि सर्व राज्य संस्थांवर ते बंधनकारक राहील.

(ब) महाराष्ट्र राज्य वीज समिती पुढील कार्य करील :—

(१) स्त्रोतांच्या इष्टतम वापराच्या खात्रीसाठी राज्यांतर्गत ऊर्जा देवाणघेवाणीमध्ये समन्वय साधेल आणि ही देवाणघेवाण सुकर करील.

(२) राज्य संस्थांकडून या विनियमांच्या पूर्ततेचे संनियंत्रण करील आणि आर्थिक वर्ष संपण्याच्या तीस दिवस नंतर विहित नमुन्यात वार्षिक पूर्तता अहवाल सादर करील.

(३) अडचणींचे निराकरण, असल्यास, करण्याच्या पद्धतीमध्ये सुधारणा करण्यासाठी राज्य भार प्रेषण केंद्राला मार्गदर्शन करील.

(४) उचित नियामक प्रक्रियेनंतर आवश्यक असल्याप्रमाणे, योग्य त्या सुधारणा/कार्यान्वयनाची पद्धती, कार्यप्रणाली निर्देश जारी करण्यासाठी आणि या विनियमांच्या तरतुदींमध्ये सुधारणा करण्यासाठी, आयोगाला आवश्यक ती मदत आणि सल्ला देईल.

१८. सुधारणा करण्याचे अधिकार.— आयोग, कोणत्याही वेळी, या विनियमांतील कोणत्याही तरतुदीमध्ये बदल, फेरफार, फेरबदल किंवा सुधारणा करू शकेल.

१९. अडचणी दूर करण्याचे अधिकार.— या विनियमांतील तरतुदींची अंमलबजावणी करताना जर काही अडचण उद्भवली तर आयोग, साधारण किंवा विशेष आदेशाने, अडचण दूर करण्यासाठी त्यास आवश्यक वाटतील, परंतु अधिनियमांतील तरतुदींशी विसंगत नसतील अशा, तरतुदी करू शकेल.

२०. शिथिल करण्याचे अधिकार.— आयोग, स्वतःहून किंवा आयोगासमोर हितसंबंधित व्यक्तीने केलेल्या अर्जाच्या संदर्भात, या विनियमांतील कोणतीही तरतूद सर्वसाधारण किंवा विशिष्ट आदेशाद्वारे शिथिल करू शकेल; मात्र त्यापूर्वी, यासंबंधीच्या कारणांची लेखी नोंद करण्यात येईल आणि तरतूद शिथिल केल्यामुळे बाधित होऊ शकणाऱ्या व्यक्तींना त्यांची बाजू मांडण्याची संधी देण्यात येईल.

२१. कार्य-प्रणाली निर्देश निर्गमित करणे.— हे विनियम राबविताना जर कोणतीही अडचण उत्पन्न झाल्यास, आयोग स्वतःहून किंवा बाधित पक्षकाराने दाखल केलेल्या अर्जावर या विनियमांचे उद्दिष्ट आणि प्रयोजन साध्य करण्याकरिता आवश्यकता वाटल्यास निर्देश निर्गमित करू शकेल.

दिनांक १ मार्च २०१९,
ठिकाण मुंबई.

अभिजीत देशपांडे,
सचिव,
महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग.

परिशिष्ट - १

१. विक्रेते, खरेदीदारांसाठी तफावत आकार आणि अन्य अटी.—(१) या विनियमांच्या विनियम ९(ए) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार सर्व काल-गटांच्या तफावतीसाठीचे आकार खरेदीदारांकडून ज्यादा-वीज खेचणीसाठी आणि विक्रेत्यांकडून कमी-अंतःक्षेपणासाठी देय राहतील आणि खरेदीदारांकडून कमी-वीज खेचणीसाठी आणि विक्रेत्यांकडून ज्यादा-अंतःक्षेपणासाठी तफावत आकार प्राप्त राहतील, जे राज्य-संस्था असतील, आणि हे तफावत आकार, केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (तफावत हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१४ आणि खालील तक्त्यामध्ये ठरवून दिल्यानुसार त्यामधील सुधारणांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या तफावत आकारांसाठीचे किंमत हेक्टर विचारात घेऊन, काल-गटाच्या सरासरी फ्रिक्वेन्सीवर काढण्यात येतील :—

काल गटाची सरासरी फ्रिक्वेन्सी (हर्ट्झ)		तफावतीसाठीचे आकार
च्या पेक्षा कमी	च्या पेक्षा कमी नाही	(पैसे प्रति युनिट)
	५०.०५	०.०
५०.०५	५०.०४	५०.०५ हर्ट्झ पेक्षा कमी नसलेल्या फ्रिक्वेन्सीवर किंमत जोडून
५०.०४	५०.०३	आणि ५०.०० हर्ट्झवर निश्चित केलेली किंमत आणि या
५०.०३	५०.०२	विनियमांच्या खालील टिपणीमध्ये सविस्तर नमूद केल्याप्रमाणे
५०.०२	५०.०१	निश्चित केलेला डायनॅमिक स्लोप.
५०.०१	५०.००	पॉवर एक्स्चेंजच्या डे अहेड market segment मधून
		काढण्यात आलेली दैनंदिन (साधारण) सरासरी क्षेत्रनिहाय
		किंमत.
५०.००	४९.९९	५०.०० हर्ट्झ वर आणि ४९.८५ हर्ट्झ पेक्षा कमी असलेल्या
४९.९९	४९.९८	फ्रिक्वेन्सीवर निश्चित केलेली किंमत जोडून आणि या
४९.९८	४९.९७	विनियमांच्या खालील टिपणीमध्ये सविस्तर नमूद केल्याप्रमाणे
४९.९७	४९.९६	निश्चित केलेला डायनॅमिक स्लोप.
४९.९६	४९.९५	
४९.९५	४९.९४	
४९.९४	४९.९३	
४९.९३	४९.९२	
४९.९२	४९.९१	
४९.९१	४९.९०	
४९.९०	४९.८९	
४९.८९	४९.८८	
४९.८८	४९.८७	
४९.८७	४९.८६	
४९.८६	४९.८५	
४९.८५		८००.००

टिपणी :-

(एक) तफावत हिशोबपूर्ती कार्यपद्धतीच्या (डीएसएम) दराच्या व्हेक्टरला एक बदलता स्लोप असेल व याची निश्चिती, ५० हर्ट्झ (दैनंदिन साधारण सरासरी क्षेत्र-निहाय किंमत), ४९.८५ हर्ट्झ फ्रिक्वेन्सी (रु. ८ प्रति युनिट) आणि ५०.०५ हर्ट्झ (शून्य) वर निर्धारित केलेल्या किमतीच्या बिंदूमध्ये जोडून, दैनंदिन तत्त्वावर करण्यात येईल.

(दोन) ५०.०० हर्ट्झ वर पॉवर एक्स्चेंजच्या डीएसएम भागामध्ये मिळालेल्या सरासरी दैनंदिन विजेच्या क्षेत्र-निहाय किंमतीला लागू असलेला कमाल मर्यादा दर ८०० पैसे प्रति युनिट इतका असेल.

(तीन) प्रत्येक ०.०१ हर्ट्झ टप्प्यासाठी तफावत आकार हे ५०.०५-५०.०० हर्ट्झच्या फ्रिक्वेन्सी टप्प्यामध्ये '५०.०५ हर्ट्झ पेक्षा कमी नसलेल्या' फ्रिक्वेन्सीवर असलेल्या किंमतीला आणि ५०.०० हर्ट्झवर निश्चित केलेल्या किंमतीला जोडून निश्चित केलेल्या स्लोपला सममूल्य असेल तसेच ५० हर्ट्झ पेक्षा कमी ते ४९.८५ हर्ट्झ पेक्षा कमी असलेल्या फ्रिक्वेन्सी टप्प्यामध्ये, ५०.०० हर्ट्झवर निश्चित केलेल्या किंमतीला आणि ४९.८५ हर्ट्झ पेक्षा कमी असलेल्या फ्रिक्वेन्सीवर निश्चित केलेल्या किंमतीला जोडून निश्चित केलेल्या स्लोपला सममूल्य असेल.

(चार) विद्युत बाजारपेठेत ८० टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक वाटा असलेल्या पॉवर एक्स्चेंजची ऊर्जा संज्ञेतील दैनंदिन साधी सरासरी विजेची क्षेत्र-निहाय किंमत डिएसएम किंमत व्हेक्टरला जोडण्यासाठी विचारात घेण्यात येईल. जर विद्युत बाजारपेठेत ८० टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक वाटा असलेले एकच पॉवर एक्स्चेंज नसेल तर, भारांकित सरासरी डे-अहेड किंमतीचा वापर डीएसएम किंमतीशी जोडण्यासाठी करण्यात येईल.

(पाच) डे-अहेड बाजारातील (कोणतेही पारेषण आकार आणि पारेषण हानि वगळून) दैनंदिन साधारण सरासरी विजेच्या क्षेत्र-निहाय किंमतीचा वापर ५० हर्ट्झ वर विद्युत बाजाराशी जोडलेल्या डीएसएम किंमतीसाठी आधार म्हणून करण्यात येईल.

(सहा) परंतु असे की, एक वर्षाच्या आत किंवा आयोगाकडून निश्चित करण्यात येईल अशा कालावधीमध्ये वरील कार्यपद्धतीच्या घेतलेल्या आढाव्याच्या आधारावर, जर आयोगाचे समाधान झाले की, बाजारपेठेतील स्थिती अनुकूल असेल तर, विद्युत बाजारपेठेशी जोडलेल्या डीएसएम किंमतीसाठीचा आधार, डे-अहेड बाजारपेठेतील काल-गट निहाय विजेच्या क्षेत्र-निहाय किंमतीने किंवा जेव्हा रिअल टाईम बाजारपेठ अस्तित्वात येईल तेव्हा तास-निहाय विजेच्या क्षेत्र-निहाय किंमतीने किंवा आयोगाकडून उचित मानण्यात येईल अशा कालखंडाच्या क्षेत्र-निहाय किंमतीने, बदलण्यात येईल.

(सात) आयोगाकडून ज्या निर्मिती केंद्रांचा वीज दर निश्चित करण्यात येतो त्या निर्मिती केंद्रांच्या आणि आयोगाकडून ज्या निर्मिती केंद्रांचा वीज निश्चित करण्यात येत नाही त्या निर्मिती केंद्रांच्या तफावतीसाठीच्या आकारांचा कमाल मर्यादा दर तफावतीसाठी आयोगाकडून निश्चित केलेल्या मुख्य इंधनाच्या (आयात कोळसा) ऊर्जा आकारांच्या सममूल्य असेल. ₹(३९४.३) पैसे प्रति युनिट.

परंतु असे की, जरी ऊर्जा आकार नंतरच्या दिनांकाने सुधारित करण्यात आले तरी डीएसएम अकाऊन्टच्या पूर्वलक्षी सुधारणेस परवानगी देण्यात येणार नाही.

(आठ) दिलेल्या दिवशी कोणताही व्यवहार न झाल्यामुळे दैनंदिन साधारण सरासरी विजेची क्षेत्र-निहाय किंमत उपलब्ध न झाल्यास, डीएसएम आकाराची निश्चिती करण्यासाठी शेवटच्या उपलब्ध दिवशीच्या दैनंदिन साधारण सरासरी विजेची क्षेत्र-निहाय किंमत विचारात घेण्यात येईल.

(नऊ) तफावत किंमत जवळच्या दोन दशांश स्थानांवर पूर्णांक मूल्यात देण्यात येईल.

(दहा) वरील तक्त्यात विनिर्दिष्ट केलेल्या डीएसएम किंमत व्हेक्टरचे स्पष्टीकरण परिशिष्ट- १ मध्ये देण्यात आले आहे.

(अकरा) राष्ट्रीय भार प्रेषण केंद्र (एनएलडीसी) दैनंदिन डीएसएम दर घोषित करण्यासाठी नोडल एजन्सी म्हणून कार्य करील आणि आपल्या संकेत-स्थळावर सर्व संबंधित माहिती प्रसिद्ध करील.

२. राज्य संस्थेच्या आंतर-राज्य मुक्त प्रवेश व्यवहारांसाठी लागू असेलेले तफावत आकार.—राज्य संस्थांच्या आंतर-राज्य मुक्त प्रवेश व्यवहारांसाठी तफावतीसाठीच्या अतिरिक्त आकारांसह तफावतीसाठीचे आकार जेव्हा राज्य संस्थांना प्राप्त असतात तेव्हा विनियम ९ आणि १० नुसार वरील तक्त्यात विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे ९५ टक्के दराने विचारात घेऊन वसूल करण्यात येतील. त्याचप्रमाणे, तफावतीसाठीचे आकार जेव्हा राज्य संस्थांकडून देय असतात तेव्हा वरील तक्त्यात विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे १०५ टक्के दराने विचारात घेऊन वसूल करण्यात येतील.

^९ आयात कोळशासाठी आयोगाने निश्चित केलेल्या विद्यमान वीज दर.

तक्ता - २ : कोळसा किंवा लिग्नाईट किंवा प्रशासित किंमत पद्धती (एपीएम) अंतर्गत पुरवठा केलेल्या गॅसचा वापर करणाऱ्या निर्मिती केंद्रांनी कमी-अंतःक्षेपण केलेल्या विजेसाठी अतिरिक्त तफावत आकार

(अ) जेव्हा निर्धारित विजेच्या १२ टक्के वीज (१०) मेगावॅट पेक्षा कमी किंवा त्याच्या सममूल्य असते

१ कोणत्याही विक्रेत्याने, एका काल गटात निर्धारित विजेच्या १२% पेक्षा जास्त आणि १५% पर्यंत, केलेल्या कमी अंतःक्षेपणासाठी	आयोगाने निश्चित केल्याप्रमाणे मुख्य इंधनाच्या (आयात कोळसा) ऊर्जा आकाराच्या कमाल मर्यादा दराच्या (३९४.३ पैसे प्रति युनिट) २० टक्क्यांच्या सममूल्य किंवा काल गटाच्या सरासरी ग्रीड फ्रिक्वेन्सीच्या संबंधातील तफावतीसाठीचे आकार, यापैकी जे कमी असेल ते.
२ कोणत्याही विक्रेत्याने, एका काल गटात निर्धारित विजेच्या १५% पेक्षा जास्त आणि २०% पर्यंत, केलेल्या कमी अंतःक्षेपणासाठी	आयोगाने निश्चित केल्याप्रमाणे मुख्य इंधनाच्या (आयात कोळसा) ऊर्जा आकाराच्या कमाल मर्यादा दराच्या (३९४.३ पैसे प्रति युनिट) ४० टक्क्यांच्या सममूल्य किंवा काल गटाच्या सरासरी ग्रीड फ्रिक्वेन्सीच्या संबंधातील तफावतीसाठीचे आकार, यापैकी जे कमी असेल ते
३ कोणत्याही विक्रेत्याने, एका काल गटात निर्धारित विजेच्या २०% पेक्षा जास्त, केलेल्या कमी अंतःक्षेपणासाठी	आयोगाने निश्चित केल्याप्रमाणे मुख्य इंधनाच्या (आयात कोळसा) ऊर्जा आकाराच्या कमाल मर्यादा दराच्या (३९४.३ पैसे प्रति युनिट) १०० टक्क्यांच्या सममूल्य किंवा काल गटाच्या सरासरी ग्रीड फ्रिक्वेन्सीच्या संबंधातील तफावतीसाठीचे आकार, यापैकी जे कमी असेल ते

(ब) जेव्हा निर्धारित विजेच्या १२ टक्के वीज (१०) मेगावॅट पेक्षा जास्त असते

१ कोणत्याही विक्रेत्याने, एका काल गटात (३०) मेगावॅटपेक्षा जास्त आणि (४०) मेगावॅट पर्यंत, केलेल्या कमी अंतःक्षेपणासाठी	आयोगाने निश्चित केल्याप्रमाणे मुख्य इंधनाच्या (आयात कोळसा) ऊर्जा आकाराच्या कमाल मर्यादा दराच्या (३९४.३ पैसे प्रति युनिट) २० टक्क्यांच्या सममूल्य किंवा काल गटाच्या सरासरी ग्रीड फ्रिक्वेन्सीच्या संबंधातील तफावतीसाठीचे आकार, यापैकी जे कमी असेल ते
२ कोणत्याही विक्रेत्याने, एका काल गटात (४०) मेगावॅट पेक्षा जास्त आणि (५०) मेगावॅट पर्यंत, केलेल्या कमी अंतःक्षेपणासाठी	आयोगाने निश्चित केल्याप्रमाणे मुख्य इंधनाच्या (आयात कोळसा) ऊर्जा आकाराच्या कमाल मर्यादा दराच्या (३९४.३ पैसे प्रति युनिट) ४० टक्क्यांच्या सममूल्य किंवा काल गटाच्या सरासरी ग्रीड फ्रिक्वेन्सीच्या संबंधातील तफावतीसाठीचे आकार, यापैकी जे कमी असेल ते
३ कोणत्याही खरेदीदाराने, एका काल गटात (५०) मेगावॅटपेक्षा जास्त, केलेल्या विजेच्या कमी अंतःक्षेपणासाठी	आयोगाने निश्चित केल्याप्रमाणे मुख्य इंधनाच्या (आयात कोळसा) ऊर्जा आकाराच्या कमाल मर्यादा दराच्या (३९४.३ पैसे प्रति युनिट) १०० टक्क्यांच्या सममूल्य किंवा काल गटाच्या सरासरी ग्रीड फ्रिक्वेन्सीच्या संबंधातील तफावतीसाठीचे आकार, यापैकी जे कमी असेल ते

परिशिष्ट - ३

केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (तफावत हिशोबपूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१४ आणि त्याच्या खंड ३.१ अंतर्गत करण्यात आलेल्या सुधारणांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या तफावत किंमत व्हेक्टरचे स्पष्टीकरण

काल गटाची सरासरी फ्रिक्वेन्सी (हर्ट्झ)

तफावतीसाठीचे आकार

च्या पेक्षा कमी	च्या पेक्षा कमी नाही	(रु. प्रति युनिट)
	५०.०५	०.००
५०.०५	५०.०८	$१ \times P/५$
५०.०८	५०.०३	$२ \times P/५$
५०.०३	५०.०२	$३ \times P/५$
५०.०२	५०.०१	$४ \times P/५$
५०.०१	५०.००	P
५०.००	४९.९९	$५०.०० + १५ \times P/१६$
४९.९९	४९.९८	$१००.०० + १४ \times P/१६$
४९.९८	४९.९७	$१५०.०० + १३ \times P/१६$
४९.९७	४९.९६	$२००.०० + १२ \times P/१६$
४९.९६	४९.९५	$२५०.०० + ११ \times P/१६$
४९.९५	४९.९४	$३००.०० + १० \times P/१६$
४९.९४	४९.९३	$३५०.०० + ९ \times P/१६$
४९.९३	४९.९२	$४००.०० + ८ \times P/१६$
४९.९२	४९.९१	$४५०.०० + ७ \times P/१६$
४९.९१	४९.९०	$५००.०० + ६ \times P/१६$
४९.९०	४९.८९	$५५०.०० + ५ \times P/१६$
४९.८९	४९.८८	$६००.०० + ४ \times P/१६$
४९.८८	४९.८७	$६५०.०० + ३ \times P/१६$
४९.८७	४९.८६	$७००.०० + २ \times P/१६$
४९.८६	४९.८५	$७५०.०० + १ \times P/१६$
४९.८५		८००.००

जेथे P म्हणजे पॉवर एक्स्चेंजच्या डे-अहेड मार्केट सिगमेंटमध्ये मिळालेली दैनंदिन सरासरी क्षेत्र-निहाय किंमत (पैसे प्रति युनिट).

MAHARASHTRA ELECTRICITY REGULATORY COMMISSION (DEVIATION SETTLEMENT MECHANISM AND RELATED MATTERS) REGULATIONS, 2019

NOTIFICATION

No. MERC/Admin/Regulation /2019/0142.—In exercise of the powers conferred under sub-section (3) of Section 32, sub-section (4) of Section 33, Sections 66, Clauses (b) and (h) of sub-section (1) of Section 86, and Clauses (g) and (zp) of Section 181 of the Electricity Act, 2003 (36 of 2003), and all other powers hereinto enabling, the Maharashtra Electricity Regulatory Commission hereby makes the following regulations, namely :—

1. *Short Title and Commencement.*—(1) These Regulations may be called the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Deviation Settlement Mechanism and related matters) Regulations, 2019.

(2) These Regulations except commercial arrangements, Deviation Charges, Additional Charges for Deviation and penal action shall come into force on the date of notification in these Regulations in the *Official Gazette*.

Provided that the commercial arrangements specified under Clause (9) and (10) of these Regulations, and the related provisions regarding Deviation Charges, Additional Charge for Deviation and penal actions if any, shall come into force from date to be notified separately through Order, which shall not be later than 1st April 2020.

Provided further that until notification of such date as referred hereinabove under first proviso, the Final Balancing and Settlement Mechanism (FBSM) as approved by Commission under Order in Case 42 of 2006 along with relevant amendments from time to time shall be in operation for the purpose of energy accounting and deviation settlement.

2. *Definitions and Interpretation.*—(1) In these Regulations, unless the context otherwise requires.—

(a) '**Act**' means the Electricity Act, 2003 (36 of 2003) ;

(b) '**Actual drawal**' in a time-block means electricity drawn by a Buyer, as the case may be, measured by the interface meters ;

(c) '**Actual injection**' in a time-block means electricity generated or supplied by the Seller, as the case may be, measured by the interface meters ;

(d) '**Area Clearing Price (ACP)**' means the price of a time block electricity contract established on the Power Exchange after considering all valid purchase and sale bids in particular area(s) after market splitting, i.e. dividing the market across constrained transmission corridor(s) ;

(e) '**Buyer**' means a person, including distribution licensee, deemed distribution licensees or open access consumer, purchasing electricity through a transaction scheduled in accordance with the regulations applicable for short-term open access, medium-term open access and long-term access ;

(f) '**Connectivity Regulations**' means the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Transmission Open Access) Regulations, 2016 and Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Distribution Open Access) Regulations, 2016 as amended from time to time and shall include any subsequent amendment thereof ;

(g) '**Commission**' means the Maharashtra Electricity Regulatory Commission referred to in sub-section (1) of section 82 of the Act ;

(h) '**Day Ahead Market (DAM)**' means a market where physical delivery of electricity occurs on the next day (T+1) of the date of transaction (T) and is governed by the Central Electricity Regulatory Commission (Power Market) Regulations, 2010 (as amended from time to time), the Rules and Bye-Laws of the Power Exchanges as approved by the Central Commission.

(i) '**Deviation**' in a time-block for a Seller means its total actual injection minus its total scheduled generation and for a Buyer means its total actual drawal minus its total scheduled drawal and shall form part of the State Energy Accounts to be prepared by the State Load Despatch Centre.

(j) '**Deviation Settlement Mechanism**' shall mean and include the framework for energy accounting, deviation accounting, rules for pricing of deviation(s) payable and receivable by the State entities and other design parameters as specified under Regulation 6 of these Regulations.

(k) '**Final Balancing and Settlement Mechanism**' shall mean and include the framework for energy accounting, imbalance (increment/decrement) accounting and deviation accounting, rules for pricing of increment(s)/decrement(s) and deviation(s) payable and receivable by the State entities/ State pool participants and other design parameters as stipulated under Commission's Order in Case 42 of 2006 including amendments thereof from time to time ;

(l) '**Full Open Access Consumer**' shall mean Open Access Consumer connected to transmission system or distribution system but not having any contract demand with the distribution licensee within the state ;

(m) '**Gaming**' in relation to these Regulations, shall mean an intentional mis-declaration of declared capacity by any Seller or intentional mis-declaration of drawal schedule by any Buyer in order to make an undue commercial gain through Charge for Deviations ;

(n) '**Grid Code**' means the Grid Code specified by the Commission under clause (h) of sub-section (1) of Section 86 of the Act.

(o) '**Indian Electricity Grid Code**' (or '**IEGC**') shall mean the Grid Code specified by the Central Electricity Regulatory Commission under section 79(1)(h) of the Act ;

(p) '**Interface Meters**' means interface meters as defined by the Central Electricity Authority under the Central Electricity Authority (Installation and Operation of Meters) Regulations, 2006, as amended from time to time ;

(q) '**Load Despatch Centre**' means National Load Despatch Centre, Regional Load Despatch Centre or State Load Despatch Centre, as the case may be, responsible for coordinating, scheduling of the Buyers and the Sellers in accordance with the provisions of Grid Code ;

(r) '**MoD Guidelines**' means the Guidelines for operation of Merit Order Despatch and amendments thereof, as approved by the Commission from time to time ;

(s) '**Open Access Regulations**' means the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Transmission Open Access) Regulations, 2016 and Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Distribution Open Access) Regulations, 2016 as amended from time to time and shall include any subsequent amendment thereof ;

(t) '**Partial Open Access Consumer**' shall mean Open Access Consumer connected to transmission system or distribution system and having part of his contract demand with the distribution licensee within the state ;

(u) '**Scheduled Generation**' at any time or for a time block or any period means schedule of generation in MW or MWh *ex-bus* given by the concerned Load Despatch Centre ;

(v) '**Scheduled Drawal**' at any time or for a time block or any period time block means schedule of despatch in MW or MWh *ex-bus* given by the concerned Load Despatch Centre ;

(w) '**Seller**' means a person, including a generating station or unit of generating station, supplying electricity through a transaction scheduled in accordance with the regulations applicable for short-term open access, medium-term open access and long-term open access ;

(x) '**State Deviation Pool Account**' means the State Account for receipts and payments on account of deviations by Buyers and Sellers ;

(y) '**State Entity**' means such person who is in the SLDC control area and whose metering and energy accounting is done at the state level ;

(z) '**Time-Block**' means a time block of 15 minutes or any such shorter duration as may be notified by Central Commission and State Commission, for which specified electrical parameters and quantities are recorded by special energy meter, with first time block starting at 00.00 hours ;

2. Save as aforesaid and unless repugnant to the context or the subject-matter otherwise requires, words and expressions used in these Regulations and not defined, but defined in the Act, or the Grid Code or any other Regulations of this Commission shall have the meaning assigned to them respectively in the Act or the Grid Code or any other regulation as the case may be.

3. *Objective.*—The objective of these Regulations is to maintain grid discipline and grid security as envisaged under the Grid Code through commercial mechanism for Deviation Settlement through drawal and injection of electricity by the users of the grid.

4. Applicability.—These Regulations shall apply to the transactions of conveyance of electricity through short- term open access or medium-term open access or long-term open access using intra-state transmission system (InSTS) or distribution system of electricity (including inter-state wheeling of power), subject to the following conditions :

(A) Deviation Settlement Mechanism under these Regulations shall be applicable for all Seller(s) having installed generating capacity above 25 MW(or such other threshold capacity), including renewable energy generators but excluding wind and solar generating stations(s), open access generators, captive generators (excluding in-situ captive generators) connected to intra-state transmission system :

Provided that, the revision in the threshold capacity limit shall be separately notified by the Commission in stages over the period considering implementation aspects and based on report to be submitted by SLDC :

Provided further that, forecasting, scheduling and deviation settlement related matters regarding wind and solar generation shall be governed as per the provisions of “Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Forecasting, Scheduling and Deviation Settlement for Solar and Wind Generation) Regulations, 2018” and its amendments thereof.

(B) Deviation Settlement Mechanism under these Regulations shall be applicable for all Buyer(s) including distribution licensee(s), deemed distribution licensee(s) located in the state and full open access consumers connected to intra-state transmission system :

Provided that, Deviation Settlement of partial open access consumers connected to intra-state transmission system and all open access consumers connected to distribution network shall be in accordance with the provisions of Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Transmission Open Access) Regulations, 2016 and Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Distribution Open Access) Regulations, 2016 and its amendment thereof.

5. Duties of State Load Despatch Centre and State Entities.—These Regulations aim to govern the functioning of various State entities in a way that discipline is maintained with regards to the injection and drawal of energy by such State entities and the reliability and integrity of power system is maintained.

To meet these objectives, necessary preconditions and covenants for participation by the State entities shall be as under :

- (1) The State entities shall inform the SLDCs of all contracts they have entered into for exchange of energy.
- (2) The State entities shall operate their equipment and loads in a manner that is consistent with the provisions of the Indian Electricity Grid Code and the Maharashtra State Grid Code.
- (3) The State entities shall enter into Connection Agreement/Open Access Agreement with the concerned transmission licensee, which shall specify physical and operational requirements for reliable operation and gain physical access and connection to the intra-State transmission system (InSTS) or enter into Connection Agreement/Open Access Agreement with concerned Distribution Licensee for use of distribution system, as the case may be in accordance with Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Transmission Open Access) Regulations, 2016 and Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Distribution Open Access) Regulations, 2016, and its amendment thereof. The State Transmission Utility (STU) shall make necessary arrangements for putting up suitable meters, capable of recording energy flows at 15-minute intervals or any other time interval as specified by the Commission, at the points of injection and drawal. The time synchronisation of metering system shall be through Global Positioning System with counter check from the State Energy Accounting Centre which is the SLDC.
- (4) SLDC shall take all decisions regarding the despatch of stations after evaluating all the possible network parameters, constraints, congestions in the transmission network and in the eventuality of any such network aberration, the instructions by the SLDC relating to despatch and drawal shall be binding on all State entities.

SLDC shall publish all such information as required for all other State entities to be aware of the energy exchanges taking place within the pool as well as exigency conditions, if any with regard to despatch of power.

6. Principles for Operationalising Deviation Settlement Mechanism.—The framework for Deviation Settlement Mechanism shall cover the following key design parameters, viz., (a) Scheduling Period (b) Guiding Principles for Scheduling and Despatch (c) Operating Range of Frequency (d) Deviation (e) Settlement Period (f) Measurement Unit for State Deviation Pool Account (g) Deviation Pool Price Vector (h) Deviation Volume Limit (i) Premise for Allocation of Losses.

- (A) *Scheduling Period.*— The scheduling period shall comprise of 96-time blocks, each of 15-minute duration starting from 00:00 hours (IST) ending with 24:00 hours (IST). The first time block of scheduling period shall commence from 00:00 hours (IST) to 00:15 hours (IST), second time block of scheduling period shall commence from 00:15 hours (IST) to 00:30 hours (IST) and so on or such other period as the Commission may stipulate.
- (B) *Guiding Principles for Scheduling and Despatch.*—All the Sellers and Buyers under these Regulations shall be guided by the scheduling and despatch procedure to be formulated by the SLDC in accordance with the provisions of Maharashtra State Grid Code and amendment thereof. The MoD Guidelines and the scheduling and despatch procedure thereon shall be governed by following principles :
- (i) For the purpose of load generation balance during day ahead scheduling, Buyer/Utility-wise MoD principle shall be followed.
 - (ii) Wheeling transactions of captive users and open access consumers shall be despatched as contracted subject only to transmission constraints and system emergency conditions.
 - (iii) SLDC shall maintain and publish separate account of exchange of surplus power capacity amongst the Buyers/Distribution licensees (if any).
 - (iv) During real time operation, in case the grid parameters including frequency, voltage parameters and transmission line loading and substation loading conditions deviate beyond permissible operating range, SLDC shall take suitable measures in the interest of reliable and safe grid operations or to ensure compliance of RLDC instructions in conformity with the provisions of the DSM Regulations of Central Commission and the amendments thereof. Accordingly, SLDC shall issue necessary despatch or curtailment instructions in accordance with Centralised MoD principles for the state as whole, so as to maintain the load- generation balance and comply with conditions stipulated under IEGC and State Grid Code.
 - (v) SLDC shall maintain and publish separate account of such actions initiated by SLDC in the interest of grid operation or in compliance of RLDC instructions in conformity with DSM Regulations of Central Commission. SLDC shall publish monthly report of exchange of power capacity, if any, amongst the State Entities resulting on account of such SLDC interventions.
 - (vi) The time block wise settlement of such power exchange on account of such actions initiated by SLDC shall be settled at the applicable Deviation rate including Additional Deviation Charges, if any, for the state at the state periphery for the respective time block.
- (C) *Operating Range for Frequency.*—The normal operating range for average grid frequency for time block shall be in line with the range stipulated under the IEGC and Maharashtra State Grid Code from time to time. No deviation shall be allowed beyond the specified operating range of frequency band by the Commission from time to time.
- (D) *Deviation.*—For the purposes of deviation settlement amongst the State entities, the SLDC shall work out deviation for 'State Deviation Pool Account' comprising over-drawal/under-drawal and over-injection and under-injection for each State Entity corresponding to each scheduling period. Charges for Deviation shall be in accordance to regulation 9 and 10 of these regulations.
- (E) *Settlement Period.*—Preparation and settlement of 'State Deviation Pool Account' shall be undertaken on weekly basis coinciding with the mechanism followed for regional Deviation Settlement Accounts.

- (F) *Measurement Unit for State Deviation Pool Account.*—The measurement unit for State Deviation Pool Account Volume preparation shall be kilowatt hours (kWh). Measurement unit for State Deviation Pool Account Value (payable and receivable) preparation shall be in Indian Rupees (INR). The decimal component of the energy unit (kWh) and amount (INR) shall be rounded off to the nearest integer value. In addition, the interface meters and the state energy account shall capture the reactive energy exchange over interface points, however, the reactive energy pricing framework and compensation for reactive energy exchange shall be dealt with separately.
- (G) *Deviation Pool Price Vector.*—The pricing of deviation of Buyers/Sellers shall be in accordance with the Deviation Price Vector as specified in the Central Electricity Regulatory Commission (Deviation Settlement Mechanism and related matters) Regulations, 2014 and its amendments thereof.

Provided that additional condition for a change in sign of the deviation shall be met once every 6-time blocks by Buyer/Seller, failing which, additional charges @20% of the Deviation Charges on daily base DSM payable/ receivable as the case may be shall be levied for the duration of continuance of violation.

Provided further that the applicability of above prescribed additional charges for such failure by Buyer(s)/Seller(s) for meeting requirement of change in sign of deviation shall be applicable from date to be notified separately in stages over the period considering implementation aspects and based on report to be submitted by SLDC.

Provided further that deviation of wind and solar generators, shall be treated as per the provisions of "Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Forecasting, Scheduling and Deviation Settlement for Solar and Wind Generation) Regulations, 2018.

- (H) *Deviation Volume Limit.*—To ensure grid discipline and grid security, conditions for Deviation Volume Limit and consequences of exceeding such Deviation Volume Limit by way of levy of Additional Deviation Charges as specified under Regulation 10 shall be applicable.
- (I) *Premise for Allocation of Losses.*—For scheduling purposes, intra-state transmission system losses as approved by the Commission shall be allocated amongst the State entities in proportion to the schedule drawal by each State Entity.

Provided that State Load Despatch Centre shall maintain account of actual intra-state transmission system loss for each time block and publish reconciliation statement of monthly average intra-state transmission loss and 52-weekly average intra-state transmission vis-à-vis approved loss by the Commission on its website.

7. Declaration of Capacity and Scheduling.—(1) The provisions of the Maharashtra State Grid Code and Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Transmission Open Access) Regulations, 2016 and Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Distribution Open Access) Regulations, 2016 as amended from time to time, shall be applicable for declaration of capacity and scheduling.

(2) The generating station, as far as possible, shall generate electricity as per the day-ahead generation schedule finalized by the SLDC in accordance with the Maharashtra Electricity Grid Code.

Provided that the revision in generation schedule on the day of operation shall be permitted, in accordance with the procedure to be formulated by SLDC under the Maharashtra State Grid Code and Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Transmission Open Access) Regulations, 2016 and Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Distribution Open Access) Regulations, 2016 as amended from time to time, as the case may be.

8. Treatment for Gaming.—(1) The Commission, either suo-motu or on a Petition made by the SLDC, or any affected party, may initiate proceedings against any Seller or any Buyer on charges of gaming and if required, may order an enquiry to be made by such officer of the Commission or such other party as the Commission may deem fit. The enquiry officer so appointed shall submit his findings within such time as may be fixed by the Commission and such investigating officer or authority shall exercise all powers as envisaged under Section 128 of the Act.

(2) If in the proceeding initiated by the Commission or in the enquiry made in this regard under Clause (1) above, it is proved that any Seller or any Buyer has indulged in gaming, the Commission may without prejudice to any other action under the Act or Regulation made thereunder, disallow any Charges for Deviation to such Seller or Buyer during the period of such gaming.

9. Charges for Deviations.—(A) Deviation Charges for Sellers and Buyers :

(1) The Charges for Deviation for all the time-blocks shall be payable for over-drawal by the Buyer and under-injection by the Seller and receivable for under-drawal by the Buyer and over-injection by the Seller, which are State entities, and shall be worked out on the average frequency of a time-block by considering the Price Vector for Deviation Charges as specified in the Central Electricity Regulatory Commission (Deviation Settlement Mechanism and related matters) Regulations, 2014 and its amendments thereof considering the methodology specified in *Annexure 1* of these Regulations and subject to the conditions stipulated under Clause (2) to (8) of this Regulation :

Provided that, a change in sign of the deviation shall be made once every 6-time blocks, failing which additional charges @20% of the Deviation Charges applicable shall be levied for the duration of continuance of violation.

Provided further that the applicability of above prescribed additional charges for such failure by Buyer(s)/Seller(s) shall be applicable from date to be notified separately in stages over the period considering implementation aspects and based on report to be submitted by SLDC.

(2) The Charges for Deviation of generating stations whose tariff is determined by the Commission, when actual injection is higher or lower than the scheduled generation, shall not exceed the ¹Cap Rate to be determined by the Commission from time to time ²[394.3]Paise/kWh.

(3) The Charges for the Deviation for the generating stations other than those covered under Sub-Clause (2) of Clause (A) of Regulation 9, irrespective of the fuel source, when actual injection is higher or lower than the scheduled generation, shall not exceed the Cap Rate of [394.3] Paise/kWh

(4) The Charges for Deviation of under-drawal by the Buyer in a time block in excess of 12% of the schedule or [X]MW, whichever is less, shall be zero ; wherein limit of [X] MW shall be determined as per the methodology specified under Clause (B) of the regulation 10 of these Regulations ;

(5) The Charges for deviation of over-injection by the Seller in a time block in excess of 12% of the schedule or [30]MW, whichever is less, shall be zero, except in case of injection of infirm power, which shall be governed by Clause (8) of this Regulation ;

(6) The Charges for Deviation shall be zero at grid frequency of 50.05 Hz and above.

(7) The linkage of Deviation Charges to frequency may be reviewed by the State Commission as and when revised by Central Commission keeping in view the changing power market conditions and shall be re-notified accordingly.

(8) The Charges for Deviation corresponding to grid frequency interval of 'below 50.01 Hz and not below 50.0 Hz' shall be daily average Area Clearing Price discovered in the Day-Ahead Market (DAM) segment of Power Exchange. The daily simple average ACP of the Power Exchange having a market share of 80% or more in energy terms on a daily basis shall be used for linking to the DSM price. If no single Power Exchange is having a market share of 80% or more, the weighted average daily simple average ACP shall be considered.

(9) The infirm power injected into the grid by a generating unit of a generating station during testing, prior to COD of the unit shall be paid at Charges for Deviation for infirm power injected into the grid, consequent to testing, for a period not exceeding six months or the extended time allowed by the

1. Applicable Tariff Rate for imported coal as determined by Commission.

2. Present Tariff Rate for Imported coal as Determined by Commission.

Commission in the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Transmission Open Access) Regulations, 2016 and Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Distribution Open Access) Regulations, 2016, as amended from time to time, subject to ceiling of Cap Rates as determined by the Commission used for such injection are as specified below :

Domestic coal/ Lignite/Hydro	[342.5 ³] Paise/kWh sent out
APM gas as fuel	[232.4 ⁴]Paise/kWh sent out <i>up to the date of revision of price of APM gas by the Government of India and thereafter, at the rate to be notified by the Commission separately</i>
Imported Coal	[394.3 ⁵]/kWh sent out
RLNG	[705.3 ⁶]/kWh sent out

10. Limits on Deviation Volume and Consequences of Crossing Limits.—

- (A) The over-drawal or under-drawal of electricity by any Buyer during a time block shall not exceed 12% of its scheduled drawal or **[X] MW**, the limit arrived as per clause (B) of this Regulation, whichever is lower, when grid frequency is between the range of '49.85 Hz and above to below 50.05 Hz.'

Provided that from the date to be notified separately by the Commission, the total deviation from schedule in energy terms during a day shall not be in excess of 3% of the total schedule for the drawee entities and 1% for the generators and additional charge of 20% of the daily base DSM payable / receivable shall be applicable in case of said violation.

- (B) The Volume Limit of **[X] MW** for distribution licensee(s) and Buyers shall be determined as under :

- (i) Minimum of (12% of schedule, (Peak Demand of Distribution Licensee or Buyer / "NCPD) x State Volume Limit)

Where, NCPD (Non-Coincident Peak Demand) represents the sum of Peak Demand of Distribution Licensee(s) and Buyer(s).

Where, Peak Demand of the Distribution Licensee(s) and Buyer(s) shall be recorded Peak Demand in the previous Financial Year or Projected Peak Demand of Distribution Licensee(s) or Buyer(s) in ensuing Financial Year, whichever is higher ;

- (ii) Volume Limit for the Distribution Licensee or Buyer determined as per above formula shall be rounded off to nearest integer value subject to condition that for Distribution Licensees or Buyers with Peak Demand upto 10 MW, the volume limit of 1 MW shall apply and for Distribution Licensees or Buyers with Peak Demand exceeding 10 MW but below 20 MW, volume limit of 2 MW shall apply.

- (iii) State Volume Limit shall be linked to Volume Limit (⁷L) applicable to the State as per the CERC (Deviation Settlement Mechanism and related matters) Regulations, 2014 and its amendments thereof ;

Provided that no over-drawal of electricity by any Buyer shall be permissible when grid frequency is "below 49.85 Hz" and no under-drawal of electricity by any Buyer shall be permissible when grid frequency is "50.05 Hz and above".

³. Equiv. to highest approved ECR within state for domestic coal as per MTR Order i.e. [MSPGCLNasik TPS] Case 196 of 2017 Table-8-14/Page 221.

⁴. Equiv. to highest approved ECR for imported coal within state as per MTR Order [i.e. TPC-G Unit-8] Case 65 of 2018, Table-289, Pg 280.

⁵. Equiv. to highest approved ECR for imported coal within state as per MTR Order [i.e. TPC-G Unit-8] Case 65 of 2018, Table-289, Pg 280.

⁶. Equiv. to highest approved ECR for RLNG within state as per MTR Order [i.e. TPC-G Unit-7] Case 65 of 2018, Table-289, Pg 280.

⁷. For Maharashtra State Volume Limit (L) is 250 MW.

- (C) The under-injection or over-injection of electricity by Seller shall not exceed the following when grid frequency is “49.85 Hz and above and below 50.05 Hz” ;
- (i) 12% of the scheduled injection or **[30] MW**, whichever is lower for a Seller ;
- Provided that in case schedule of a Seller, in a time block, is less than or equal to **[40] MW**, under-injection/over-injection in a time-block shall not exceed **[5] MW**, when grid frequency is “49.85 Hz and above and below 50.05 Hz”.
- (D) In addition to the Charges for Deviation as stipulated under Regulation 9 of these Regulations, Additional Charges for Deviation shall be applicable for over-drawal as well as under-injection of electricity for each time block in excess of the volume limit specified in Clause (B) and (C) of this Regulation, when average grid frequency of the time block is “49.85 Hz and above” at the rates specified in **Table I of Annexure-II** in accordance with the methodology specified in Clause (H) of this regulation :
- Provided that Additional Charges for Deviations for time-block shall not be applicable for Seller/Buyer, in case, Deviation for state at state periphery does not exceed State Volume Limit (L) for the time-block or no Additional Deviation Charges are payable for the state at the State periphery as per Regional Deviation Pool Account ;
- Provided further that Additional Deviation Charges shall not be applicable in case Seller/Buyer exceeds its Volume Limit (X) upto six (6) time-blocks within a day, beyond which the Additional Deviation Charges shall be applicable for Seller/Buyer irrespective of the condition that Deviation for State at state periphery is within Volume Limit (L) for the time-block or no Additional Deviation Charges are payable for the State at the State periphery.
- (E) Additional Charges for Deviation for under-injection of electricity, during a time-block in excess of the volume limit specified in Clause (C) of this Regulation when grid frequency is “49.85 Hz and above”, by the generating stations regulated by the Commission using coal or lignite or gas supplied under Administered Price Mechanism (APM) as the fuel shall be at the rates specified in **Table II of Annexure-II** in accordance with the methodology specified in Clause (J) of this Regulation ;
- Provided that Additional Charges for Deviations for time-block shall not be applicable for Seller, in case, Deviation for state at state periphery does not exceed State Volume Limit (L) for the time-block or no Additional Deviation Charges are payable for the state at the State periphery as per Regional Deviation Pool Account ;
- Provided further that Additional Deviation Charges shall not be applicable in case Seller exceeds its Volume Limit (X) upto six (6) time-blocks within a day, beyond which the Additional Deviation Charges shall be applicable for Seller irrespective of the condition that Deviation for State at state periphery is within Volume Limit (L) for the time-block or no Additional Deviation Charges are payable for the State at the State periphery.
- (F) In addition to the Charges for Deviation as stipulated under Regulation 9 of these Regulations, Additional Charges for Deviation shall be applicable for over-injection/under-drawal of electricity for each time block by a Seller or Buyer, as the case may be ; when grid frequency is 50.05 Hz and above” at the rates equivalent to the charges of deviation corresponding to the grid frequency of “below 50.01 Hz but not below 50.0 Hz”.
- (G) In addition to the Charges for Deviation as stipulated under Regulation 9 of these Regulations, Additional Charges for Deviation shall be applicable for over-drawal or under-injection of electricity when grid frequency is “below 49.85 Hz” in accordance with the methodology specified in Clause (I) of these Regulations”.
- Provided that Additional Charges for Deviation for under-injection of electricity by a Seller, during the time-block when grid frequency is “below 49.85 Hz”, by the generating stations whose tariff is determined or adopted by the Commission using coal or lignite or gas supplied under Administered Price Mechanism (APM) as the fuel in accordance with the methodology specified in Clause (J) of this Regulation shall be equivalent to 100% of the Cap Rate of main fuel (imported coal) as determined by the Commission for deviations.⁸[394.3] Paise/kWh.

8. Present Tariff Rate for imported coal as determined by Commission.

- (H) The Additional Charges for Deviation for over-drawal and under-injection of electricity for each time block in excess of the volume limit specified in Clause (B) and (C) of this regulation when grid frequency is "49.85 Hz and above" shall be specified by the Commission as a percentage of the charges for the deviation corresponding to average grid frequency of the time block with due consideration to the behaviour of the Buyers and Sellers towards grid discipline :

Provided that the Commission may specify different rates for additional Charges for Deviation for over-drawal and under-injection depending upon different percentage of deviation from the schedule in excess of the volume limit specified in Clause (B) and (C) of this Regulation.

- (I) The additional Charges for Deviation of over-drawals and under-injection of electricity for each time block when grid frequency is "below 49.85 Hz" shall be as specified by the Commission as a percentage of the Charges for Deviation corresponding to the average grid frequency of the time block with due consideration to the behaviour of the Buyers and Sellers towards grid discipline :

Provided that the Commission may specify different rates for Additional Charges for Deviation of over--drawls and under-injections and for different ranges of frequencies "below 49.85 Hz".

- (J) The Additional Charges for Deviation of under-injection of electricity during the time-block in excess of the volume limit specified in Clause (C) of this Regulation, when the grid frequency is "49.85 Hz and above" , by the generating stations whose tariff is determined or adopted by the Commission using coal or lignite or gas supplied under Administered Price Mechanism (APM) as the fuel shall be as specified by the Commission as a percentage of the Cap Rate or the Charges for Deviation corresponding to the grid frequency of the time block, or both with due consideration to the behaviour of the generating stations regulated by the Commission towards grid discipline :

- (K) In the event of sustained deviation from schedule in one direction (positive or negative) by any state entity, such State Entity (Buyer or Seller) shall have to make sign of their deviation from schedule changed, at least once, after every 6 time blocks.

To illustrate, if a state entity has positive deviation from schedule, i.e.from 07.30 hours to 9.00 hours, sign of its deviation from schedule shall be changed in the 7th time block, i.e.,9.00 hours to 9.15 hours either from positive to negative or from negative to positive ; as the case may be.

- (L) The additional Charge for violation of sign change stipulation shall be leviable for each such violation during a day from the date to be notified separately by the Commission.

To illustrate, the change of sign should take place at least once after every six time blocks. Accordingly, the entity, starting from time block t1, should change the sign after time block t6. In case, sign change does not take place immediately after time block t6, but takes place from time block t 7 upto time block t12, additional charge shall be levied equivalent to one violation. In case, sign change does not take place immediately after time block t12, but takes place from time block t13 upto time block t18, additional charge shall be levied equivalent to two violations.

11. Treatment of Infirm Power and Start Up Power Prior to COD.—(1) No under-injection of electricity by a Seller shall be permissible when the grid frequency is "below 49.85 Hz" and no over-injection of electricity by a Seller shall be permissible when the grid frequency is "50.05 Hz and above".

(2) Any infirm injection of power by a generating station prior to the COD of a unit during testing and commissioning activities shall be exempted from the volume limit as and when specified by the Commission for a period not exceeding six months or the extended time allowed by the Commission in accordance with the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Transmission Open Access) Regulations, 2016 and Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Distribution Open Access) Regulations, 2016 as amended from time to time.

(3) Any drawal of power by a generating station prior to the COD of a unit for the start-up activities shall be exempted from the volume limit as and when specified by the Commission when the grid frequency is "49.85 Hz and above".

(4) Any drawal of power by a generating station prior to the COD of a unit for the start-up activities shall be exempted from the levy of Additional Charges for Deviation.

12. Framework for Operationalisation and Monitoring of Deviation Settlement Mechanism.—(1) The SLDC shall develop and publish on its website procedure and methodologies for the computation of Charges for Deviation and Additional Charges for Deviation for each state entity for crossing the volume limits specified for under-drawal/over-injection and for over-drawal and under-injection respectively.

(2) Payment of Charges for Deviation under Regulation 9 and the Additional Charges for Deviation under Clauses (G), (H), and (I) of Regulation 10, shall be levied without prejudice to any action that may be considered appropriate by the Commission under Section 142 of the Act for contravention of the limits of over-drawal/under-drawal or under-injection/over-injection, for each time block or violation of provision of Clause (K) of Regulation 10.

(3) The charges for over-drawal/under-injection and under-drawal/over-injection of electricity shall be computed by the SLDC in accordance with the methodology used for preparation of "State Energy Accounts."

(4) The SLDC shall, on weekly basis, prepare and publish on its website the records of the Deviation Accounts, specifying the quantum of over-drawal/under-injection and the corresponding amount of Charges for Deviation payable/receivable for each Buyer and Seller for all the time-blocks when the grid frequency is "49.85Hz and above" and "below 49.85" Hz separately.

13. State Energy Account.—(1) The SLDC shall prepare statement of State Energy Account for each time block for the Buyers and Sellers on monthly basis. Data required for the billing of partial open access consumers shall be passed on to the billing centre of the distribution licensee by the SLDC. The billing centre of the distribution licensee shall be responsible for energy accounting, raising and settlement of bills with partial open access consumers. Payments of capacity and energy charges by the Buyers to the Sellers shall be as per the provisions in the respective Power Purchase Agreements or Agreement(s) with respect to transactions through power exchange and through Short Term Open Access, as the case may be.

(2) Energy Account Statement for Deviation Settlement of Partial Open Access Consumers connected to the InSTS and all open access consumers connected to the distribution network shall be in accordance with the provisions of MERC (Transmission Open Access) Regulations, 2016 and its amendments thereof and MERC (Distribution Open Access) Regulations, 2016 and its amendment thereof.

(3) The SLDC shall be responsible for preparation of weekly Deviation Charges statement to all state entities and billing and collection of Deviation Charges from the state entities in accordance with Regulation 12 of these Regulations.

Provided that Provisional State Energy Account and Statement for Deviation Account Settlement should be available for scrutiny and verification by concerned State Entity for specified time period. The same would be finalised within stipulated time period upon addressing comments/discrepancies (if any) in time bound manner.

Provided further that the State Energy Account and Deviation Account Statements shall be available for third party verification and audit on periodic basis and such third party verification and audit shall be carried out at least once a year.

(4) A detailed energy accounting procedure shall be prepared by the SLDC within 2 months and submitted to the Commission for approval.

Provided that, SLDC shall undertake stakeholder consultation by uploading the draft procedure on SLDC's website before submission of procedure to the Commission for approval.

14. Compliance with the Instructions of State Load Despatch Centre.—Notwithstanding anything specified in these Regulations, the Sellers and the Buyers shall strictly follow the instructions of the SLDC on injection and drawal in the interest of grid security and grid discipline.

15. Accounting of Charges for Deviation.—

- (A) A statement of Charges for Deviations including Additional Charges for Deviation levied under these Regulations shall be prepared by the SLDC on weekly basis by the Thursday of the week and shall be issued to all constituents by next Tuesday, for seven-day period ending on the penultimate Sunday mid-night.
- (B) All payments on account of Charges for Deviation including Additional Charges for Deviation levied under these Regulations and Interest, if any, received for late payment shall be credited to the funds called the “State Deviation Pool Account”, which shall be maintained and operated by the SLDC in accordance with the provisions of these Regulations.

Provided that—

- (i) The Commission may by Order direct any other entity to operate and maintain respective “State Deviation Pool Account”.
- (ii) Separate books of accounts shall be maintained for the Principal component and Interest component of Charges for Deviation and Additional Charges for Deviation by the SLDC.
- (iii) The State entities shall comply with statutory requirements for payment of applicable statutory levies, including but not limited to Goods and Service Tax (GST), Tax deduction at source (TDS).
- (iv) The State entities shall facilitate SLDC in meeting with the reporting requirements of Statutory Authorities, as necessary.
- (C) All payments received in the “State Deviation Pool Account” shall be considered in the following sequence :
- (i) Any cost or expense or other charges incurred on recovery of Charges for Deviation.
- (ii) Over dues or penal Interest, if applicable.
- (iii) Normal interest.
- (iv) Regional Deviation Pool Account.
- (v) Charges for Deviation and Additional Charges for Deviation.
- (D) An amount of surplus funds in the State Deviation Pool Account at the end of the financial year shall be utilised for the purpose of improvements in power system operations, for undertaking such measures and studies for improvement in reliability, security and safety of grid operations, undertaking capacity building and training programs related to system operations and market operations and for such other purposes as may be specified by Commission or for other schemes as may be devised in consultation with National Load Despatch Centre, or Regional Load Despatch Centre, with prior approval of the Commission.

Provided that, the short fall in funds in the State Deviation Pool Account ; if any, at the end of the weekly settlement period shall be recovered by levy of additional charge from the State Entities in proportion to Net Deviation Charges Payable by concerned State Entity for the applicable weekly settlement period through supplementary bills.

Provided further that SLDC shall prepare scheme(s) and shall submit annual plan for utilisation of surplus funds and implement the scheme(s) only upon approval of the Commission.

16. Schedule of Payment of Charges for Deviation.—(A) The payment of Charges for Deviation shall have a high priority and the concerned State Entity shall pay the indicated amount within 10 days of the issue of statement of Charges for Deviation including Additional Charges for Deviation by the SLDC into the “**State Deviation Pool Account**”.

(B) If payment against Charges for Deviation including Additional Charges for Deviation are delayed by more than two days, i.e., beyond 12 days from the date of issue of the statement by the SLDC, the defaulting State Entity shall pay simple Interest @ 0.04% for each day of delay.

(C) All Payment to the entities entitled to receive any amount on account of Charges for Deviation shall be made within two working days of the receipt of payments in the “State Deviation Pool Account”.

Provided that—

- (i) In case of delay in the payment of Charges for Deviations into the State Deviation Pool Account and Interest there on if any, beyond 12 days from the date of issue of the Statement of Charges for Deviations, the State entities receiving payment for Deviation or Interest thereon shall be paid from the balance available in the State Deviation Pool Account. In case the balance available is not sufficient to meet the payment to the State Entities, the payment from the State Deviation Pool Accounts shall be made on *pro rata* basis from the balance available in the State Deviation Pool Account.
- (ii) The liability to pay Interest for the delay in payments to the “State Deviation Pool Account” shall remain till Interest is not paid ; irrespective of the fact that constituents who have to receive payments, have been paid from the “State Deviation Pool Account” in part or full.

(D) All the State entities which had at any time during the previous financial year failed to make payment of Charges for Deviation including Additional Charges for Deviation within the time specified in these Regulations shall be required to open a Letter of Credit (LC) equal to 110% of its average payable weekly liability for deviations in the previous financial year, in favour of the SLDC within a fortnight from the date these Regulations come into force.

Provided that –

- (i) If any State entity fails to make payment of Charges for Deviation including Additional Charges for Deviation by the time specified in these Regulations during the current financial year, it shall open a Letter of Credit equal to 110% of weekly outstanding liability in favour of the SLDC within a fortnight from the due date of payment.
- (ii) LC amount shall be increased to 110% of the payable weekly liability for Deviation in any week during the year, if it exceeds the previous LC amount by more than 50%.

Illustration.—If the average payable weekly liability for Deviation of a State entity during [FY2016-17] is Rs. 2.0 Crore, the State entity shall open LC for Rs. 2.2 Crore in [FY2017-18]. If the weekly payable liability during any week in [FY 2017-18] is Rs. 3.5 Crore which is more than 50% of the previous financial year's average payable weekly liability of Rs 3.0 Crore, the concerned State entity shall increase the LC amount to Rs. '3.85 Crore (1.1*3.50) by adding Rs. 1.65 Crore.

(E) In case of failure to pay into the “State Deviation Pool Account” within the specified time of 12 days from the date of issue of the statement of Charges for Deviations, the SLDC shall be entitled to encash the LC of the concerned constituent to the extent of the default and the concerned constituent shall recoup the LC amount within three days.

17. Governance Structure.—(A) The Maharashtra State Power Committee (MSPC) constituted under FBSM framework shall continue to operate under these Regulations subject to the conditions outlined under these Regulations.

Provided that the composition of the MSPC shall be modified to include adequate representation of the group of State Entities representing Generators, renewable energy generators, deemed distribution licensee(s) and Transmission Open Access User(s) through invitation and subject to conduct of business rules to be formulated by MSPC with the approval of the Commission.

Provided further that the roles, powers and functions of MSPC as outlined under FBSM framework shall continue to be in operation only to the extent that the same is not inconsistent with the provisions under these Regulations. In such cases, the provisions of these Regulations shall apply.

Provided further that SLDC shall prepare and publish provisional (weekly/monthly) State Energy Account and (weekly/monthly) State Deviation Pool Account Statement, which shall be published on its website for scrutiny and review by the State entities. The State entities shall provide comments and suggestions for rectification (if any) within the stipulated period as per the procedures to be formulated by SLDC. Upon such scrutiny and rectification (if necessary), (weekly/monthly) State Energy Account and (weekly/monthly) State Deviation Pool Account Statement as prepared by the SLDC shall be final and binding on all State entities.

(B) The Maharashtra State Power Committee shall :

- (i) Co-ordinate and facilitate intra-state energy exchange for ensuring optimal utilisation of resources.
- (ii) Monitor compliance of these Regulations by the State Entities and submit annual compliance report in the prescribed format within thirty days from close of financial year.
- (iii) Guide the SLDC for modification of procedure(s) to address the implementation difficulties, if any.
- (iv) Provide necessary support and advice to the Commission for suitable modifications/issuance of operating procedures, practice directions, and amendment to the provisions of this Regulations, as may be necessary upon due regulatory process.

18. Power to Amend.—The Commission may, at any time, vary, alter, modify or amend any provisions of these Regulations.

19. Power to Remove Difficulties.—If any difficulty arises in giving effect to the provisions of these Regulations, the Commission may, by general or specific order, make such provisions not inconsistent with the provisions of the Act, as may appear to be necessary for removing the difficulty.

20. Power to Relax.—The Commission may by general or special order, for reasons to be recorded in writing, and after giving an opportunity of hearing to the parties likely to be affected by grant of relaxation, may relax any of the provisions of these Regulations on its own motion or on an application made before it by an interested person.

21. Power to Issue Directions.—If any difficulty arises in giving effect to these Regulations, the Commission may on its own motion or on an application filed by any affected party, issue such directions as may be considered necessary in furtherance of the objective and purpose of these Regulations.

Place : Mumbai

Dated : 1st March, 2019.

ABHIJIT DESHPANDE,

Secretary,

Maharashtra Electricity Regulatory Commission.

Annexure-1

1. *Deviation Charges for Sellers, Buyers, and Other Conditions.*—(1) As specified in the Regulation 9 (A) of these Regulations, the Charges for Deviation for all the time-blocks shall be payable for over-drawal by the Buyer and under-injection by the Seller and receivable for under-drawal by the Buyer and over-injection by the Seller, which are State entities, and shall be worked out on the average frequency of a time-block by considering the Price Vector for Deviation Charges as specified in the Central Electricity Regulatory Commission (Deviation Settlement Mechanism and related matters) Regulations, 2014 and its amendments as stipulated in the following table :

Average frequency of time block(Hz)		Charges for Deviation
Below	Not below	(Paise / kWh)
	50.05	0.0
50.05	50.04	<i>Slope determined by joining the price at Not Below 50.05 Hz and identified price at 50.00 Hz, and as detailed in the note below this Regulation</i>
50.04	50.03	
50.03	50.02	
50.02	50.01	
50.01	50.00	
		<i>Daily (simple) average Area Clearing Price discovered in the Day Ahead Market segment of power exchange</i>
50.00	49.99	<i>Slope determined by joining the price identified at 50.00 Hz and price at below 49.85 Hz, and as detailed in the note below this Regulation</i>
49.99	49.98	
49.98	49.97	
49.97	49.96	
49.96	49.95	
49.95	49.94	
49.94	49.93	
49.93	49.92	
49.92	49.91	
49.91	49.90	
49.90	49.89	
49.89	49.88	
49.88	49.87	
49.87	49.86	
49.86	49.85	
49.85		800.00

- Note.*— (i) The Deviation Settlement Mechanism (DSM) rate vector will have a dynamic slope determined by joining the identified price points at 50 Hz. (daily simple average ACP), frequency of 49.85 Hz (Rs. 8 per unit) and 50.05 Hz (zero) on a daily basis.
- (ii) The maximum ceiling limit applicable for average Daily ACP discovered in the DAM segment of Power Exchange at 50.00 Hz shall be 800 Paise/kWh.
- (iii) Charges for deviation for each 0.01 Hz step shall be equivalent to the Slope determined by joining the price at 'Not below 50.05 Hz' and 'identified price at 50.00 Hz' in the frequency range of 50.05-50.00 Hz, and to the Slope determined by joining the 'price identified at 50.00 Hz' and price at 'below 49.85 Hz' in frequency range 'below 50 Hz' to 'below 49.85 Hz'.
- (iv) The daily simple average ACP of the Power Exchange having a market share of 80% or more in energy terms on a daily basis shall be taken into consideration for linking to the DSM price vector. If no single Power Exchange is having a market share of 80% or more, the weighted average day-ahead price shall be used for linking to the DSM price.
- (v) Daily simple average Area Clearing Prices (ACP) in the day-ahead market (exclusive of any transmission charges and transmission losses) shall be used as the basis for market linked DSM price at 50 Hz.

- (vi) Provided that based on a review of the above mechanism within one year or in such time period as may be decided by the Commission, if the Commission is satisfied that the market conditions permit, the basis for market linked DSM price shall be substituted, by the time-block-wise ACP in the day ahead market or as and when the real time market is introduced, by the hourly ACP or the ACP of such periodicity as may be considered appropriate by the Commission.
- (vii) The Cap rate for the charges for deviation for generating stations whose tariff is determined by the Commission and for other generating stations whose tariff is not determined by the Commission shall be equal to its energy charges of main fuel (imported coal) as determined by the Commission for deviations.⁹[394.3] Paise/kWh
Provided that no retrospective revision of DSM account shall be allowed even if the energy charges are revised at a later date.
- (viii) In case of non-availability of daily simple average ACP due to no-trade on a given day, daily simple average ACP of the last available day shall be considered for determining the DSM charge.
- (ix) Deviation price shall be rounded off to nearest two decimal places
- (x) An illustration to DSM price vector specified in table above, is provided as Annexure-I
- (xi) The National Load Despatch Centre (NLDC) shall act as the Nodal Agency to declare the daily DSM rates and shall display all relevant information on its website."

2. Deviation Charges Applicable for Inter-State Open Access Transactions of the State Entities.—

The Charges for Deviation including Additional Charges for Deviation for inter-state open access transactions of State entities shall be levied considering 95% of the rates as specified in above Table when these charges are receivable to the State entities, as per the Regulations 9 and 10. Similarly, the Charges for Deviation shall be levied considering 105% of the rates as specified in above Table, when the charges are payable by the State entities.

^{9.} Present Tariff Rate for imported coal as determined by commission.

Annexure-II

TABLE – I : Additional Deviation Charge (for Seller/Buyer)

(A) When 12% of the Schedule is less than or equal to [10] MW		
1	For over-drawal of electricity by any Buyer in excess of 12% and upto 15% of the schedule in a time block.	Equivalent to 20% of Charge for Deviation corresponding to average grid frequency of the time-block.
2	For over-drawal of electricity by any Buyer in excess of 15% and upto 20% of the schedule in a time block.	Equivalent to 40% of Charge for Deviation corresponding to average grid frequency of the time-block.
3	For over-drawal of electricity by any Buyer in excess of 20% of the schedule in a time block	Equivalent to 100% of Charge for Deviation corresponding to average grid frequency of the time-block
4	For under-injection of electricity by any Seller in excess of 12% and upto 15% of the schedule in a time block	Equivalent to 20% of Charge for Deviation corresponding to average grid frequency of the time-block
5	For under-injection of electricity by any Seller in excess of 15% and upto 20% of the schedule in a time block	Equivalent to 40% of Charge for Deviation corresponding to average grid frequency of the time-block
6	For under-injection of electricity by any Seller in excess of 20% of the schedule in a time block	Equivalent to 100% of Charge for Deviation corresponding to average grid frequency of the time-block
(B) When 12% of the Schedule is more than [10] MW		
1	For over-drawal of electricity by any Buyer is above X MW and upto X+[10] MW in a time block	Equivalent to 20% of Charge for Deviation corresponding to average grid frequency of the time-block
2	For over-drawal of electricity by any Buyer is above X+[10] MW and upto X + [20] MW in a time block	Equivalent to 40% of Charge for Deviation corresponding to average grid frequency of the time-block
3	For over-drawal of electricity by any Buyer is above X + 20 MW in a time block	Equivalent to 100% of Charge for Deviation corresponding to average grid frequency of the time-block
(C) When 12% of the Schedule is more than [10] MW		
4	For under-injection of electricity by any Seller is above [30] MW and upto[40] MW in a time block	Equivalent to 20% of Charge for Deviation corresponding to average grid frequency of the time-block
5	For under-injection of electricity by any Seller is above [40] MW and upto [50] MW in a time block	Equivalent to 40% of Charge for Deviation corresponding to average grid frequency of the time-block
6	For under-injection of electricity by any Seller is above [50] MW in a time block	Equivalent to 100% of Charge for Deviation corresponding to average grid frequency of the time-block

TABLE – II : Additional Deviation Charge for Under-Injection by Generating Stations Using Coal or Lignite or Gas Supplied Under Administered Price Mechanism (APM)

(A) When 12% of the Schedule is less than or equal to [10] MW

1	For under-injection of electricity by any Seller in excess of 12% and upto 15% of the schedule in a time block	Equivalent to 20% of Cap Rate[394.3] Paise/kWh of the energy charges of main fuel (imported coal) as determined by the Commission or charge for Deviation corresponding to average grid Frequency of the time-block, whichever is less.
2	For under-injection of electricity by any Seller in excess of 15% and upto 20% of the schedule in a time block	Equivalent to 40% of Cap Rate [394.3] Paise/kWh of the energy charges of main fuel (imported coal) as determined by the Commission or charge for Deviation corresponding to average grid Frequency of the time-block, whichever is less.
3	For under-injection of electricity by any Seller in excess of 20% of the schedule in a time block	Equivalent to 100% of Cap Rate [394.3] Paise/kWh of the energy charges of main fuel (imported coal) as determined by the Commission or charge for Deviation corresponding to average grid Frequency of the time-block, whichever is less.

(B) When 12% of the Schedule is more than [10] MW

1	For under-injection of electricity by any Seller is above [30] MW and upto[40] MW in a time block	Equivalent to 20% of Cap Rate [394.3] Paise/kWh of the energy charges of main fuel (imported coal) as determined by the Commission or charge for Deviation corresponding to average grid Frequency of the time-block, whichever is less.
2	For under-injection of electricity by any Seller is above [40] MW and upto[50] MW in a time block	Equivalent to 40% of Cap Rate [394.3] Paise/kWh of the energy charges of main fuel (imported coal) as determined by the Commission or charge for Deviation corresponding to average grid Frequency of the time-block, whichever is less.
3	For under-injection of electricity by any Seller is above [50] MW in a time block	Equivalent to 100% of Cap Rate [394.3] Paise/kWh of the energy charges of main fuel (imported coal) as determined by the Commission or charge for Deviation corresponding to average grid Frequency of the time-block, whichever is less.
-

Annexure-III

Illustration to the DSM Price Vector specified in the Central Electricity Regulatory Commission (Deviation Settlement Mechanism and related matters) Regulations, 2014 and its amendments under Clause 3.1

Average Frequency of the time block (Hz)		Charges for Deviation
Below	Not Below	(Paise/kWh)
	50.05	0.00
50.05	50.04	1xP/5
50.04	50.03	2xP/5
50.03	50.02	3xP/5
50.02	50.01	4xP/5
50.01	50.00	P
50.00	49.99	50.00+15xP/16
49.99	49.98	100.00+14xP/16
49.98	49.97	150.00+13xP/16
49.97	49.96	200.00+12xP/16
49.96	49.95	250.00+11xP/16
49.95	49.94	300.00+10xP/16
49.94	49.93	350.00+9xP/16
49.93	49.92	400.00+8xP/16
49.92	49.91	450.00+7xP/16
49.91	49.90	500.00+6xP/16
49.90	49.89	550.00+5xP/16
49.89	49.88	600.00+4xP/16
49.88	49.87	650.00+3xP/16
49.87	49.86	700.00+2xP/16
49.86	49.85	750.00+1xP/16
49.85		800.00

Where P is the Daily average Area Clearing Price in paisa per kWh discovered in the Day Ahead Market segment of power exchange.